NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3766 MỖI SỐ : 0$01 NGÀY THỨ BẢY 5 OCTOBRE 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 12132

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Hôij dênf Kiêpq-bacj

VIII

Tháng mười một năm ấy Thoát-Hoan kéo quân qua châu Khâm châu Liêm đến châu Tư-minh sai Hà-Chỉ và Trương-Ngọc lĩnh hai vạn binh chở hơn một trăm vạn tạ lương chứa ở châu ấy, lại sai Trình-bằng-Phi và Áo-lỗ Xích mỗi người đem một vạn quân đi đường bộ Ô-mã-Nhi và Phàm Tiếp đi đường bể, sang đánh nước Nam,

Bọn Thoát-Hoan kéo quân đến cửa quan, quan trấn thủ ngoài biên báo tin về triều-đình. Vua Nhân-tôn vời hỏi đức Hưng-đạo đại-vương rằng: « quân Nguyên kéo đến, dùng kế sách gì để ngăn giữ? « Đức Hưng-đạo đại-vương tâu rằng: « Năm nay giặc dễ » Ngài liền vâng mệnh điều khiển các tướng Trần-bằng-Phi đánh phá cửa Xa-quan, Tư-quan và Trúc-quan, rồi lại phá trại Phù-sơn. Hưng-đức hầu là Nguyễn Hoan đem quân đón đánh, dùng tên độc bắn Nguyên, quân Nguyên vừa bị thương vừa chết nhiều lắm, lui quân về cửa Võ-cao. Quân thủy của người Nguyên kéo vào cửa bể An-bang, quan quân thảng-thốt: không kịp ngăn chống, bỏ thuyền mà chạy, quân Nguyên lấy được thuyền chiến rất nhiều. Nhân-đức hầu là Nguyễn-Thi nghe tin, đem quân thủy đón đánh ở vũng Đã-mỗ, quân Nguyên chết đuối rất nhiều, bị bắt sống hơn một trăm người, thuyền chiến và khí giới bị mất rất nhiều. Vua Nhân-tôn sai đức Hưng-đạo đại-vương thống lĩnh và điều khiển các vương hầu tướng sĩ. Đức Hưng-đạo đại-vương sai Trần-nhật-Duật và Nguyễn-Khoái đem ba vạn binh đóng ở địa hạt Lạng-sơn, Tiểu-quốc-Toản và Lê-phụ-Trần đem ba vạn binh vào đóng ở địa hạt Nghệ-an, một mặt sai tướng kéo binh đến giáp châu Tư-minh, chia binh đóng ở Xa-quan, Từ-quan và Trúc-quan, lại một mặt sai đại-tướng đem binh đóng ở cửa sông Đại-than (thuộc tỉnh Hải-dương) ngài thì thống đại binh đóng ở Phù-sơn (thuộc địa hạt Quảng-yên) để tiếp ứng các nơi.

Buổi ấy quân Nguyên mới sang, khí-lực đương hăng, quan-quân chống giữ không nổi, Thoát-Hoan bèn tiến binh giữ núi Phả-lại và núi Chí-linh, sai đại-tướng là Trình-bằng-Phi đem hai vạn binh đánh đồn Vạn kiếp lại sai Ô-mã-Nhi và A-bát-Thích đem quân từ sông Lục-đầu kéo đến sông Phú-lương.

Đức Hưng-đạo đại-vương thấy quân Nguyên đánh gấp quá bèn lui binh về giữ Thăng-long, sai một viên đại-tướng đón Thái-thượng hoàng-đế và Nhân-tôn xa giá tạm lánh ra ngoài, sau bị Ô-mã-Nhi đuổi theo gấp quá, Thái-thượng hoàng-đế và vua Nhân-tôn đi thuyền chạy vào Thanh-hóa.

Ô-mã-Nhi đuổi theo không kịp, bèn lui quân về, đi qua Long-hưng (thuộc tỉnh Hưng-yên), biết rằng ở đó có Chiêu-lăng, mả nhà Trần chôn ở đó, bèn sai quân sĩ tìm đến phá phách, Tương truyền có con ngựa đá xây ở trước lăng rất linh ứng, khi quân Nguyên đến phá lăng, ngựa đá hiện linh chống giữ, cho nên huyệt dẫu bị đào lên mà không phạm đến tử-cung (áo quan). Khi quân Nguyên tan rồi, Thái-thượng hoàng đế và vua Nhân-tôn đến quần thần đến yết Chiêu lăng và xây đắp lăng-tẩm lại, thấy con ngựa đá ở trước lăng, mồ-hôi hãy còn đầm đìa, ở chung quanh lăng, vết chân ngựa rất nhiều, vua Nhân-tôn trong lòng rất cảm động kinh sợ, có làm bài thơ tạ ngựa-đá, có câu rằng: « Xã-tắc lưỡng hồi lao thạch-mã, sơn hà thiên cổ điện kim-âu » xã-tắc hai lần làm mệt nhọc con ngựa đá, non sông nghìn đời đặt vững cái châp vàng (người xưa thường ví bờ cõi như cái tráp vàng không mẻ sứt chỗ nào.)

Thoát-Hoan đem đại binh đến vây đánh thành Thăng-long không được, bèn lui quân lui về đóng ở Vạn-kiếp, Chí-linh và Phả-lại. Đức Hưng-đạo đại-vương cũng chia binh đóng các nơi hiểm yếu để ngăn giữ.

Vua Nhân-tôn thấy quân-Nguyên đã lui, bèn rước Thái-thượng hoàng-đế xa-giá ra xứ Bắc.

Buổi ấy quân Nguyên đóng ở Vạn-kiếp đã lâu, lương thực gần hết. Thoát-Hoan sai đại tướng là Ô-mã-Nhi đem quân thủy ra cửa bể Đại-bàng (huyện Nghi-dương, tỉnh Hải-dương) đón thuyền lương của Trương-văn-Hổ.

(Còn nữa)

H. T. B.

Kuôcq ngu'w mo'iq

ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq :

sa'cq,	huyênf,	na'ngj,	hoiz,	ngaw
q	f	j	z	w

Việc Trung-hoa

Ngày 3 Octobre 1929

Việc chiến-tranh

Hương-cảng. — Quảng-đông và Quảng-tây vẫn tụ tập quân lính để nay mai đánh nhau.

Viện binh của Nam-kinh gởi đến Quảng-châu vẫn chưa tới nơi.

Ở gần Ngô-châu có đánh nhau mấy trận nhỏ. Quan lãnh-sự Hoa-kỳ ở Ngô-châu đã cho đàn bà con trẻ đi nơi khác.

Ở Quảng-châu lại thiết quân luật nặng hơn. Có ô-tô đại bác đi dẫn ở các phố. Các công sở có lính canh rất nghiêm.

Tình hình Quảng-đông mập mờ không rõ ra làm sao

Bạch-sùng-Hy sẽ chỉ huy quân lính. Lại có tin rằng tướng Lui-Woon-Im hiện đóng ở Nộc-ân với 20.000 quân sẽ giúp cho Nam-kinh.

ARIP.

Tự do diễn đàn

Việc nghĩa nên làm

Ngỏ cùng chị Minh-Ngọc Đ. T. H.

Em đọc báo Đông-Pháp ra ngày hôm 2.10.29 thấy [illegible] chợ phiên để giúp đồng bào bị bão ở miền Nam-định và Thái-bình.

Cái ý kiến của chị đáng làm cho em phải phục, mà mong rằng công việc của chị sao cho chóng thành hiệu-quả.

Chính em đây, mà chắc nhiều chị em ở Hà-thành cũng cùng một ý kiến như chị sở dĩ không dám đứng lên vì còn nhiều điều đáng làm cho chị em ta phải bàn đi bàn lại.

Nay chị đã đứng lên, thì em đây cũng muốn gõ mõ khua chiêng để cùng chị dong duổi trên con đường nghĩa vụ.

Em những muốn đến thăm chị để bàn góp vài điều, nhưng nào có biết quí-thự ở đâu, vì mấy lần thấy chị ký tên trên tờ báo làm cho em khó đường thăm hỏi.

Chị Minh-Ngọc ơi! Vì thế em phải mượn báo chương để thông tin cùng chị.

Thưa chị, giúp đồng bào trong khi khốn-cùng ấy là nghĩa-vụ của ta.

Mở cuộc chợ phiên, như nhời chị nói rất phải, nhưng việc đó không phải dễ đâu.

Ý kiến chị tổ-chức ra sao, xin công-bố để chị em cùng biết.

Hay là cũng như mọi lần, chắc chị cũng chẳng quên nào, cũng chợ-phiên, cũng cải-lương mà nhời nghị-luận hãy còn văng vẳng bên tai.

Chị định riêng bọn nữ-lưu mình tổ chức lấy, tự ra tay làm các công việc hay là cũng phải ỷ-lại vào đám tu-mi như mọi lần trước.

Rồi ra, tối nay hội-đồng này, tối mai hội-đồng khác. Trong thời-kỳ tổ-chức đó, tránh sao cho khỏi những điều thị phi.

Nếu lại cho rằng nam nữ bình quyền, mình làm việc nghĩa chẳng quản điều dèm pha. Thì em thiết tưởng, để quách cho bọn mày râu tổ-chức còn hơn, chị nào muốn dự vào việc ấy, thì tùy ý riêng mình. cho khỏ mang tiếng cả bọn quần-thoa mới phải.

Tiện đây, em xin phân trần cùng chị vài lời- dẫu em chưa được quen biết chị. nhưng đối với việc nghĩa tuy cũng là chị em, thưa chị, việc ấy rất khó, không phải là ai cũng có thể làm được đâu, chẳng hay chị đã tổ-chức lần nào chưa. Nhưng dẫu một vài lần rồi hay chưa lần nào, em cũng xin thưa thực cùng chị rằng việc ấy rất khó.

Vì xe trước đi gặp sự bất trắc, thì xe sau muốn tránh cũng khó lắm thay.

Người đứng lên cổ-động phải là người có đủ tư-cách, có thế-lực, có thể tin cậy được, thì may ra Chính-phủ mới cho phép. Vậy trước hết ta nên tìm người đó, mà cùng nhau bàn bạc, định sẵn chương-trình, cậy người xin phép. Khi công việc xong-xuôi cả, khi đó ta sẽ cổ động ở các báo, chứ nay chương-trình chị chưa định, thì dẫu có cố công mà cổ-động, chẳng qua cũng là cổ-động suông thôi.

Em nói đây, thật là những câu thực tình của em, chứ không dám công-kích gì chị, mà chực phá hoại việc nghĩa đó. Chính em đây, cũng mong sao, việc nghĩa chóng thành để góp mặt cùng chị em Nam-thành, cho khỏi hổ tiếng, nghìn năm văn vật...

Vậy mong rằng, chị chẳng quản chi thì giờ vàng-ngọc mà công-bố cái ý riêng của chị và chương-trình mà em đã hỏi ở trên cho chị em Hà-thành ta chóng rõ thì hay lắm.

Mlle Nguyễn-thị-Hoàn-Xuyến

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CCCXXVIII

Lý-Kiến-Thái ở Bảo-định dâng sớ về xin vua Trang-liệt ngự sang phía nam, vua vời đình-thần vào Bình-đài, truyền dụ rằng: «Quốc-vương chết theo nền xã-tắc, trẫm còn đi đâu nữa» Quan đại-học-sĩ là Tưởng-Đức-Cảnh và quan thiếu-thiêm-sự là Hạng-dục xin sai thái-tử sang coi quân ở Giang-nam, vua cũng không nghe

Quan thủ-tướng Cư-dung là Đường-thông đem binh vào vệ kinh-thành, vua Trang-liệt sai Thông và quan thái-giám là Đỗ-tri-Trật, cùng đem quân ra giữ Cư-dung. Khi Tự-thành kéo quân đến, Thông và Chi-trật đều hàng. Giặc vào cửa quan, đánh lấy Xương-bình, đốt mười hai lăng, quan tổng-binh là Lý-thủ-Vinh chết trận. Trước kia Tự-thành muốn biết tình thế ở kinh-sư, thường thường sai đồ đảng đem tiền của và hàng hóa vào buôn bán ở kinh lại cho người đút tiền xin vào làm thuộc-lại ở các bộ viện, dò xét các việc cơ-mật, triều-đình có mưu nghị, lập tức báo tin. Đến khi Xương-bình thất thủ, bộ Binh sai quan kị đi dò thám, liền bị bắt đi, không ai về cả, quân du-kị của giặc kéo đến Bình-tắc người kinh-đô vẫn chưa biết, Vua Trang-liệt vời hỏi đình-thần, không ai nói câu gì cả, có người khóc. Được một lúc, giặc vây đánh chín cửa, ngoài cửa có lập ba đồn lớn, khi giặc đến, hàng hết cả, Quân giữ thành ít lắm, Vua sai thêm bọn hoạn quan. Đến ngày mười tám tháng ba niên hiệu Sùng-trinh thứ mười bảy Tự-Thành ngồi ở ngoài cửa Chương-nghĩa, quan thái giám hàng giặc là Đỗ-Huân đứng hầu. Huân gọi người trên thành, xin vào thành ra mắt vua. Quan thái-giám là Tào-hóa-Thuần buộc giây kéo Huân vào cung, Huân nói thế giặc rất mạnh, xin vua xét trí cho mau, Vua giận quát đuổi ra, rồi tay thảo tờ chiếu thân chinh. Vua lại đòi quan phò-mã đô úy là Củng-vĩnh-Cố, sai đem gia đinh hộ vệ thái-tử sang phía nam. Vĩnh-Cố dập đầu lạy, khóc mà nói: «Phép cấm bầy tôi thân không được chứa giáp binh ở trong nhà, tôi làm gì có gia-đinh ». Vua tôi nhìn nhau khóc lóc mà thôi.

Đỗ-Huân bị vua Trang-liệt quát đuổi lui ra, Tào-hóa-Thuần lại buộc giây thả ra ngoài thành, Huân ngảnh lại bảo Hóa-Thuần rằng: « Sự giàu sang của bọn ta vẫn y nguyên, » Đến quá trưa, Hóa-Thuần bèn mở cửa Chương-nghĩa, quân giặc bèn kéo vào thành. Vua ngự ra ngoài cung, lên Môi-sơn, trông thấy khói lửa ngất giời, vỗ ngực thở dài mà nói: « Tội nghiệp nhân dân của ta! » Bồi hồi một lúc lâu, rồi mới vào cung sai người đưa thái tử, Vĩnh-Vương và Định-Vương đến nhà Chu-Khuê và Điền-hoành-Ngộ. Vua rút gươm chém con gái nhỏ là Trường-bình công-chúa, quát to tiếng rằng: « Ai bảo mày đẻ ở nhà tao! » (Thái-tử đến nhà Chu-Khuê, Khuê không cho vào, cực chẳng đã trốn vào nhà dân, sau có người bắt thái-tử nộp cho Tự-Thành, Vĩnh-Vương và Định-Vương cũng bị bắt, đều không chịu hàng, Tự-Thành giữ cả ba người ở trong cung, sau phong thái-tử làm Tống-Vương, đem về phía tây, Trường-bình công-chúa chết đi rồi lại sống lại, đến năm thứ hai niên hiệu Thuận-trị, vua Thế-Tổ nhà Thanh gả công-chúa cho Chu-Hiển, là quan phò-mã trước đã được kén cho công-chúa, và làm phủ cho ở, lại ban ruộng và lương bổng rất hậu, công-chúa chỉ buồn khóc suốt ngày, hơn một năm đau chết). Vua bảo Hoàng-hậu tự tử, Hoàng-hậu bèn vâng mệnh thắt cổ chết, vua lại chém giết mấy người cung nữ. Sáng hôm sau, thành nội cũng vỡ, vua rung chuông họp trăm quan, không ai đến cả. Vua lại lên Môi-sơn, viết bài di-chiếu vào vạt áo bị Hoàng-[illegible] mỏng tài hèn, nghịch-tặc đánh phá kinh sư, đều bởi các bầy tôi làm hại trẫm. Trẫm tự bỏ mũ áo, rũ tóc che mặt, tha hồ cho giặc mổ xẻ, chớ làm hại một người dân nào» Vua viết xong bài chiếu lấy lụa thắt cổ ở đình núi, Quan thái-giám là Vương-thừa-Ân thắt cổ ở bên vua. Lý-Tự-Thành đội nón lông, mặc áo gấm, cưỡi ngựa ô, vào cửa Thừa-thiên, quan ngụy thừa-tướng là Ngưu-kim-Tinh, quan ngụy thượng-thư là Tống-kỳ-Giao cưỡi ngựa theo hầu. Tự-Thành lên ngồi điện Hoàng-cực, truyền lệnh tìm Hoàng-đế và Hoàng-hậu, hẹn trăm quan trong ba ngày phải vào triều yết. Sau Tự-thành biết rằng Hoàng-đế và Hoàng-hậu đều chết rồi bèn sai bỏ thây vào hai cái áo quan khiêng bỏ ngoài cửa Đông-hoa, trăm họ đi qua trông thấy đều chảy nước mắt, (sau lại đem hai cái áo quan ra châu Xương-bình, sĩ dân ở châu ấy góp tiền chôn cất). Buổi ấy văn thần tử tiết, là quan đại-học-sĩ Phạm-cảnh-Văn. (Cảnh-Văn chạy đến cửa cung, gặp cung-nhân, cung-nhân bảo rằng xa giá đi ra rồi; Cảnh-Văn lại chạy đến triều phòng, giặc kéo đến đầy đường, người hầu xin đổi quần áo chạy ra. Cảnh-Văn nói: «Xa-giá ra rồi, mình còn về đâu nữa!» bèn nhảy xuống cái giếng ở bên đường. Người nhà hầu Cảnh-Văn ở nhà, nghe tin Cảnh-Văn chết, cũng thắt cổ chết.

Tin Saigon

Hai phát súng lục, kẻ thủ phạm đã bị bắt. — Saigon 3 *octobre* chiều hôm qua, sở tuần-cảnh đã bắt được tên M reel là Tây-lai trước có làm *surveillant* ở đồn-điền Cam-Tiêm, ngày hôm trước lấy súng lục bắn ông G rard là quản-lý đồn-điền ấy hai phát.

Canh nông luận. — Bản-quán tiếp được tập tặng báo số 5 đề ngày 28 septembre 1929 của báo CANH-NÔNG LUẬN mới ra đời. Vậy có lời kính cáo để độc giả biết và hoan nghênh nhà đồng-nghiệp mới. Báo-quán tại 40 *Rue Chaigneau*, Saigon. Chủ-nhiệm là ông Trịnh-văn-Bi, mỗi tuần lễ ra một kỳ, ngày thứ bảy. Giá mỗi năm 10 đồng, mỗi số 2 hào,

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

GIẢI THƯỞNG

Các bạn làng văn trong khi cầm bút viết văn, súc cảnh sinh tình, hoặc vì cảm-hứng, vì nhiệt thành, hay vì cái chủ-nghĩa cao thượng chi chi đó, chứ ít ai đã có lòng vì giải thưởng. Tuy vậy mà ngài nào giúp cuộc thi cho được có văn hay thì bản-quán cũng xin có chút phần thưởng nhỏ-mọn, gọi là nhuận-bút.

Những phần thưởng xin tạm định như sau này :

Giải nhất		đáng giá chừng . . .	100$
»	2	» . . .	50
»	3	» . . .	30
»	4	» . . .	20
»	5	» . . .	10
»	6	» . . .	8
»	7	» . . .	8
»	8	» . . .	5
»	9	» . . .	5
»	10	» . . .	5
		Cộng . . .	241$

Câu chuyện phiếm

Tình-hình người Bắc ở Saigon

Thầy Ký-Hai làm kế-toán cho hãng Tạo-tác. — Tôi vào Saigon được chừng bảy tám tháng thì gặp được người bạn này. Vì cơ-hội may mắn mà hai bên gặp gỡ nhau, chớ nào tôi có ngờ đâu ở đường xa đất lạ mà lại may gặp người tri-kỷ. Cái tâm sự của tri-kỷ tôi thế nào, dưới này tôi sẽ xin tường thuật. Nhưng trước khi chép truyện người ấy vào đây, chư-độc-giả hãy dung-thứ cho tôi để tôi cám ơn Trời Phật rằng lòng tôi không phút nào quên được cái hình-dung của người bạn qui-hóa. Vài hàng chữ này cũng có thể thay cho bức thơ chân-trọng để cám tạ tấm lòng qui-hóa của cố-nhân này cùng tôi xa cách đường-trường muôn dặm, sông bể xa khơi trong hơn ba năm trời.

Khi hai bên mới gặp gỡ nhau lần đầu thầy Ký hai cũng còn lông-tông về đường sinh kế, phần-mang về nông-nỗi của nhà: Vợ dại con thơ, lương bổng chỉ trông vào khoản tiền chục đồng mà ở đất Saigon ăn-tiêu tốn, tiền cửa tiền nhà cao. Lại thêm rồi mẹ già với hai ba em dại và một chốn đất quê nữa, Ở trong cái tình cảnh ấy, ví thử là một người vô-trí, kém nghị-lực mà lại hay ăn hay chơi như những người chỉ biết có một mình, kiếm được tiền thì sắm ăn sắm mặc, còn tuồn ra lại chỉ biết có vợ có con, nào tưởng đâu đến người ở ngoài Bắc này có bà lão ngoài 50 tuổi với ba em nhỏ còn đương ấp vú.

Thế mà thầy Ký-Hai, vẻ mặt vẫn ra giáng tươi-cười, công-việc trong sở dầu bề-bộn phiền-tạp mà ngày nào vẫn xong ngày nấy, không hề nghe tiếng ông chủ trách mắng thầy bao giờ. Ở nhà riêng, láng giềng chung tùng quen-thuộc, bè-bạn thân-yêu cũng chưa có ai là người có tâm-địa tốt, có thế-lực to đùm-đỡ khi vợ yếu con đau; thành-thử chỉ trơ có một mình thầy vừa lo đi kiếm tiền, vừa lo phụng-dưỡng mẹ già, chăn nuôi một đàn nào em nào con nhỏ.

Viết đến đây lòng tôi bỗng sinh-xuất một mối cảm hoài nhớ bạn, tưởng chừng mình vẫn còn với bạn lúc đêm khuya cùng nhau trò-chuyện dưới ngọn đèn xanh; hay hoặc là cùng nhau thơ-thẩn đi trên con đường dài, bóng trăng thanh chiếu qua những cành cây âm-thầm trồng theo hai bên lề, để khách vãng lai lúc ban ngày được nhờ ơn bóng rợp.

Khách đọc cái tiểu-sử của bạn tôi đây, tất có người chê tôi khéo thêu-dệt nên lời tán-tụng để cám-dỗ lòng người. Chớ thời buổi này làm gì có hạng người như thế. Vì-thế quả-nhiên có lời trách ấy, thì tôi đây bất phục: tình mà cho những lời nói ấy là lời phẩm-bình hẹp-hòi và cay-nghiệt. Ở đời thiếu chi người hay người dở; chỉ vì không có người biết đến nên cái hay cái dở vì không gặp thời mà bị tiêu-diệt vào trong không-gian thời-gian đó thôi. Than ôi! cái lòng vị-kỷ của con người ta thực là chua-cay và thiết-tha thái-quá: khen cho ai một câu mà cũng còn tiếc, sợ cái hay cái dở của người ta nhờ được một tiếng khen của mình mà rồi người ta tranh-cướp mất hết cả quyền-lợi của mình chăng! Gớm cho những hạng người nào có cái tật xấu ấy và cũng lại ghê thay cho cái thói đơn-bạc của người đời nay!

Thôi mấy câu luận-lý này đã quá-ư đại cà-xa, nay tôi lại xin nói tiếp vào câu chuyện thầy Ký-Hai vậy.

Lần lữa tháng trọn ngày qua, bạn tôi từ ở bên Tàu đổi về Saigon làm việc trong hãng ấy đã gần được một năm rồi. (Thầy Ký-Hai trước khi đổi về Saigon thì đã từng làm trong hãng ấy, có Chi-điếm ở Hongkong, Singapour, v. v...)

Khi ấy gặp lúc ông chánh Kế-toán về Tây nghỉ phép, ông chủ cho thầy Ký-Hai lên tạm thay quyền. Thầy là người tuy rằng ít học, nhưng tính thầy chăm-chỉ mà linh-lợi, cẩn-thận mà lại thông-minh; công việc giỏi, tính khí vui, nên chỉ trong vòng có ba tháng trời mà được cả lòng chủ lại cũng không đến nỗi làm mất lòng bạn.

(Còn nữa) Cơ thuật.

VIỆC HANOI

Thời tiết
7 giờ 27 độ
15 giờ 30 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 4 Octobre 1929, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 80.

Thời giá quốc trái:
Ngày 1er Octobre 1929

5 %	hoàn dần		84 f. 85
5 ½ %	hoàn dần		93 f. 75
4 %	vĩnh viễn	1917	96 f. 30
4 %	»	1918	96 f 40
6 %	»	1920	105 f. 00
5 %	hoàn dần	1920	130 f. 05
4 %		1925	124 f. 50

Ngày 3 Octobre 1929

5 %	vĩnh-viễn	80 f. 70
5 %	1915-1916	105 f. 95

Kỳ thi chức Phó cai-trị. — Khóa tháng Mars 1929:

Bài thứ ba
Notions de droit français.

1) Des tribunaux de simple police.
2) Tribunaux correctionnels.

Leur composition et leur compétence plus particulièrement en Indo-Chine.

Sách mới — *QUỐC NGỮ MỚI* của Đức-phú nghĩ ra, Imp. Ng-ngọc-Minh Haiphong, 6 tờ giấy dài khâu lại, khổ 18×22.

Bình phẩm. Thư gửi nói rằng đồng ý với bản-quán về việc sửa đổi, mà trong sách tại sửa đổi theo cách khéo. Năm dấu *Sắc, huyền, hỏi, ngã, nặng* thì dùng năm chữ *s x r q w p*. Sau chữ vần có dấu: *ă â ê ô ơ ư* thì viết là *Ae ea ee oo ou ue*.

Cứ mỗi người một biểu đồng tình như thế, thì việc sửa đổi quốc-ngữ hẳn là mau thành-hiệu. V.

Bằng tú tài bản xứ. — Các thí sinh có tên sau này đều trúng tuyển:

Phần thứ nhất: — MM. Nguyễn-Điển, Lê đình Giao, Đặng-văn-Ngữ, (Mention Assez Bien), Tạ-đức-Phái, Nguyễn-hữu-Phiêm, Lê-bá-Sảng, Ng-ngọc-Sỹ (Mention Passable).

Phần thứ hai: — MM. Đinh-loan-Phiên, Đái-đức-Tuấn.

Ngạch học-chính. — M. Vũ-đình-Quang, phụ biện ngạch học-chính, Bắc-kỳ, nguyên sinh viên trường sư-phạm Hanoi, có bằng cao-đẳng tiểu học pháp-việt và bằng sư-phạm, nay bổ giáo học hạng tám, kể từ 15 août 1929.

Melle Đỗ thị-Hoan, phụ biện ngạch học-chính, niên bổng 360 đồng nguyên sinh viên trường nữ sư-phạm trường Hanoi, nay bổ giáo học thí sai hạng tám, kể từ ngày 10 octobre 1929.

M. Ng-viết-Thanh, nguyên sinh viên lớp sư-phạm Hanoi, có bằng sơ học pháp-việt, nay bổ giáo học thí sai tập sự.

M. Vũ-viết-Nghiêm, nguyên sinh viên lớp sư-phạm Nam-định, có bằng sơ-học pháp-việt, nay bổ phụ biện ngạch học-chính Bắc-kỳ niên bổng 288 đồng.

MM. Phạm-trác-Tựu và Ng-xuân-Âm, nguyên sinh viên lớp sư-phạm Hanoi, có bằng sơ-học pháp-việt, nay bổ giáo-học thí sai tập sự.

M Nguyễn-Can, nguyên sinh viên lớp sư-phạm Nam-định, có bằng sơ-học pháp-việt, nay bổ phụ biện ngạch học-chính, niên bổng 288 đồng.

MM. Nguyễn sĩ-Nguyên và Ng-hữu-Tam, học sinh năm thứ nhất trường sư-phạm Hanoi nay được thôi học. MM. Kim-văn-Vỵ và Ng-[illegible] có tên trong sổ phụ kỳ thi tuyển học sinh vào trường sư-phạm, nay được vào học, thay MM. Ng-sỹ-Nguyên và Ng-hữu-Tam.

Ngạch tòa sứ. — M. Nguyễn-quang-Rư, tham tá tập sự ngạch tòa sứ, niên bổng 1224 đồng, tùng sự tại tòa sứ Nam-định, nay bổ về phủ thống sứ thay M. Trịnh-như-Tiếp, tri huyện hạng ba, đổi đi nơi khác.

Được thưởng danh dự bội tinh

M. Hà-đình-Tiến, lý-trưởng làng Danh-hoa (Thái-nguyên), vì đã có lòng trung-thành và tận tâm trong khi làm việc, nay được thưởng danh dự bội-tinh bạc hạng nhì

Dịch trâu bò. — Địa-phận châu Mai sơn (Sơn-la) nay có dịch trâu bò.

Xác trẻ con. — Hai cái tử-thi trẻ con mới đẻ thấy bỏ ở đường Gia-long và đường Beauchamp. Bên vệ bờ hồ, khám xét không có thương tích, đã đem vào nhà xác.

Sổ lồng. — Trần-thị-Vượng, 24 tuổi gái thanh-lâu, tự nhiên bỏ trốn đi đâu mất thì nay đã bắt được và giải về nhà thương.

Lạc con. — M. Ng-văn-Phong, ở 188 phố Chanceaulme, trình rằng con trai tên là Ng-văn-Triêm, 14 tuổi, lạc đi đâu mất từ hôm 2 Octobre.

— M. Ngô-văn-Triết, ở 68 phố Reinach, cũng trình rằng con trai tên là Ngô-văn-Phúc, 10 tuổi, lạc đi đâu mất từ ngày 3 octobre.

Đầy tớ bất lương. — Ng-thị-Hai, 28 tuổi, vú nuôi nhà Mme Trần-thị-Hoa, ở 10 phố Richaud, ăn cắp các đồ nữ trang của chủ, đã phải bắt giam xét.

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-DƯƠNG

Ô-tô nổ bánh đâm vào bụi tre, người cầm máy bị thương. — Ngày 29 septembre vừa rồi, chiếc ô-tô số T. 4459 của M. Lê-Thế, đi ở Hanoi xuống Hải-dương, khi tới địa phận làng Bình-lao, gần Hải-dương, thì thình lình hai bánh sau nổ, xe đâm nhào vào bụi tre, M. Lê-Thế bị trọng thương, đã phải lập tức đưa vào nhà thương buộc thuốc, quan thầy thuốc bản tỉnh xem ra thương tích nặng lắm, nên sau khi buộc thuốc xong, đã cho đưa ngay lên nhà thương Hanoi để điều trị.

BẮC NINH

Ngã đâm đầu xuống bùn chết đuối. — Ngày 2 octobre, Ng-văn-Vinh ở phố Vệ-an, ăn cơm xong, ra cái ao ở chân thành tắm; chẳng biết đang tắm thì bị cảm thế nào, ngã xuống ao chết đuối. Khi người ta vớt lên, thì thấy trong mồm mũi đầy những bùn. Thì ra đã ngã bổ nhào đâm đầu xuống đống bùn mà chết đuối.

Cháy mất bốn nóc nhà. — Ngày 30 septembre, có phát hỏa tại làng Hòa-định gần tỉnh lị cháy mất bốn nóc nhà lá. May có lính khố xanh đem vòi rồng đến cứu, nếu không thì gió to ngọn lửa càng cao, chưa biết cháy lan ra đến mấy nhà nữa.

Lửa bắt đầu cháy tự cái bếp nhà Ng-thị-Con. Nghe đâu nhà đi vắng cả, chỉ có con bé con ở nhà, nó nghịch lửa, nên đến nỗi thế.

QUẢNG YÊN

Nạn ô-tô. — Ngày 29 septembre, chiếc ô-tô số T. 4690 của M. Herel ở đồn khố xanh Uông-bí, đi ra Tràng-bạch, khi đi tới con đường thuộc-địa số 18, thì đụng phải một người tên là Ng-tăng-Hoàn, bị thương đã phải đưa vào nhà thương điều trị.

Các nhà An-nam sang-trọng dùng toàn thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ) thết khách.

AI SỢ CẢM?

Mùa này thời-tiết thất thường, lúc nóng như nung, lúc lại gió lạnh, thực là lúc dễ bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trúng trong mồm rất hiển-hiệu mà rất ngon-ngọt, là thuốc ngậm

OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cổ, ho gió và lúc chưa phát thì trừ được các bệnh ấy.

BÁN CHIỀU KHÁCH
Mỗi hộp: 0$35 (các nơi vẫn bán 0$60)
Pharmacie CHASSAGNE
60, phố Paul-Bert, Hanoi

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển . . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0 . 15

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU
22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ)

Chương trình và giờ học y như các trường công Nhà-nước.

Có đủ các lớp kiêm-bị, từ đồng ấu (enfantin) đến cao đẳng (supérieur).

Ngày 2 Septembre khai trường Học trò đến một mình, không có người nhà xin, cho thì trường học không nhận.

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh đến chữa quan đốc tờ BI-CƠ MAN sẽ được một ông thầy có giá trị, danh-tiếng, chuyên môn trông nom.
Hỏi tại: Hàng gió 33, Hanoi

CINÉMA PALACE
Từ thứ Tư 2 đến thứ Ba 8 Octobre chiếu phim:
LES CHAGRINS DE SATAN
(NHỮNG SỰ BUỒN RẦU CỦA QUỈ DỮ)
lắm cảnh ma quỉ dị kỳ

Rạp FAMILY CINÉMA
Từ thứ Ba 1er đến thứ Năm 3 Octobre
LE COURRIER DE WASHINGTON
3 Hồi đầu
Từ thứ Sáu 4 đến thứ Hai 7 Octobre
Phim ảnh Tàu

Cuộc đánh số Tombola của hội Khai-trí

Các ngài có định sắm ô-tô lịch-sự hay là sắm đồ bầy tết thì đừng mua vội, vì chỉ bỏ ra có một đồng bạc mà có thể được một thứ trong các thứ sau này:

Một chiếc xe ô-tô kín (conduite intérieure), sáu kính, 5 chỗ ngồi, kiểu *Citroën* lối mới thật đẹp thật nhã. — Bộ đồ bầy phòng khách Annam rất lịch sự — Bộ bàn ghế phòng ăn
Sập gụ chạm — Bộ ngũ sự — Xe nhà — Tủ cẩn — Bộ lộ-bộ bằng đồng
Tủ gương chạm — Bình vong chạm — Bộ tam sự — Máy khâu
Bộ đồ chè bằng bạc — Đỉnh lớn — Đồng hồ vàng — Đồng hồ treo Westminster
Xe đạp — Đồng hồ mạ vàng — Tráp bạc và tráp đồi mồi
Chanh thêu và mặt gối thêu — Điếu ngà và điếu đồi mồi — Đỉnh đồng
Khay khảm — Riềm màn — Đồng hồ chăm cẩm, vân vân.

Là mua ngay lấy một cái vé đánh số **tombola** *của hội* **Khai-trí tiến đức.** *Những đồ ấy sẽ bầy ngay tại hội Khai-trí, các ngài có thể đến xem tùy ý Đến ngày 15 décembre 1929 mở số.*

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI TRÍ-HÒA

Tất cả có 113 số trúng
Số nhất: Được một cái xe ô-tô
đáng giá 4.000$00
và tiền mặt 5.000 . 00
9.000$00
Còn các lô 1.000$00, 500$00, 100$00, 50$00 và 25$00 thì nhiều lắm.
Giá bán mỗi vé 1$00
Có gởi bán tại bản quán
Tiền cước gởi com-măng-đê: Từ 1 vé đến 5 vé 0$20; từ 6 vé đến 10 vé 0$30

MAU, MAU, KẺO HẾT!!!
CUỘC SỔ SỐ CỦA VIỆN QUANG-CHẤT ĐÔNG-DƯƠNG
(Loterie de l'Institut du Radium de l'Indochine)

Tất cả: 151 số trúng giải.
Số NHẤT ĐƯỢC: 12.000$00
Ngày mở số: Hoãn lại đến ngày chủ-nhật **19 Janvier 1930**
Mỗi vé: 1$00
Có bán vé tại Bản-quán

N. B. — Các ngài ở xa gửi mua vé, *xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại,* tính như sau này
[illegible]
Cả 10 vé gởi vào một phong bì: 0 30

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ-SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
55, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như kiểm đề) hài-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng

Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

MỚI XUẤT BẢN:
1° — CANDIDE OU L'OPTIMISME
(Chuyện chàng Căng-Đích)
2° — ZADIG OU LA DESTINÉE
(Chuyện chàng Gia-Dịch)
3° — LA PRINCESSE DE BABYLONE
(Công-chúa thành Ba-By Luân)
4° — L'INGÉNU
(Anh chàng tự nhiên)
Của VOLTAIRE tiên sanh soạn
NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch-thuật
Giá: 1° Candide. 0$60 — 2° Zadig. 0$50 — 3° La Princesse. 0$45
4° L'Ingénu 0$45
Tiền cước gởi đi các tỉnh: *Recommandé, mỗi quyển:* 0$20
Hoặc cả 4 quyển gói làm một. 0$40
Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

Le PARFUM des HUMANITÉS
(SỬ-KÝ THANH-HOA)
Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển . . . . . 1 . 00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé: 0$30 thứ 2$00 và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài độc-giả-báo rằng: khi nào những số tiền quá hai hào (0$20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-đa (mandats-postaux) chớ đừng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem gián thư (timbres-postes), từ thứ 0f.10 (0$04) trở xuống; chớ đừng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

Số 21

Bát tiểu anh-hùng

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Vương-thanh nói:

Tôi ra phục ở dưới cầu đá từ chập tối mãi đến trống canh ba chẳng thấy có món nào, chán quá đã toan bỏ về, bỗng đâu gặp một chàng thiếu niên, coi như một cậu học trò đi thi đi khảo gì đó, cỡi ngựa đi qua, tôi liền nhảy lên thét bắt, chàng ta sợ quá ngã lăn xuống đất, tôi liền bắt lấy con ngựa và cái bao phục, lại lột hết cả quần áo, thực là một dịp phát tài không học mà nên.

Nói rồi vứt cái bao phục và bộ quần áo lên trên giường, Nguyệt-anh thấy Vương-thanh phải bịt đầu, liền hỏi rằng:

Lang-quân bị thương hay sao thế?

Vương-thanh vừa xuýt xoa vừa nói rằng:

Không ngờ cái thằng ấy mà nó lại táo đởm thế, mình dọa giết, nó sợ run lên cầm cập, tưởng là nó không dám làm gì, ngờ đâu lúc lột hết được quần áo của nó rồi, mình cầm giơ lên xem, nó lấy đâu được khúc gỗ bổ ngay vào đầu mình rồi chạy mất. Mình tức giận quá toan đuổi theo, nhưng bị cú bổ đau điếng cả người, máu chảy đầm đìa, đầu óc choáng váng, phải ngồi xuống đến nửa trống canh mới tỉnh; vì thế nên mãi bây giờ mới về đến nhà.

Nói rồi liền nằm xóng xoài lên trên giường mà ngủ, vừa đau vừa mệt, nên vừa nằm đã ngáy rống như hò. Nguyệt-anh chờ cho Vương-thanh ngủ say, liền cầm cái bao phục và cuộn tròn bộ quần áo, rón rén chạy ra đằng sau đến cái chum nước mở cái nắp ra, bảo nhỏ Chu-thuận rằng:

Nó ngủ say rồi, quần áo và cái bao phục của công-tử đây, công-tử mặc ngay vào để tôi đưa ra.

Chu-thuận ở trong chum trèo ra lấy quần áo mặc và đeo cái bao phục vào vai và nói rằng:

Xin chị cứ đi để cho tôi ra.

Nguyệt-anh nói:

Hãy khoan, tôi có mấy lạng bạc gọi là chút của riêng kính dâng công-tử thêm tiền ăn đường, bây giờ công-tử lại cứ thẳng cửa ngoài mà đi ra.

Chu-thuận cầm lấy. Toan vái tạ đi ra, Nguyệt-anh nắm tay giữ lại mà nói rằng:

Con ngựa của công-tử nó lấy về còn buộc kia, chưa tháo yên cương, chỉ bằng lấy lại mà cưỡi đi, lại càng được nhanh chóng.

Nói xong, dắt tay Chu-thuận đi ra chỗ gốc cây buộc ngựa, bảo cởi dây cương, rồi giục đi ngay. Chu-thuận cứ ấp tay vái mấy vái và nói rằng:

Chị thực là một vị ân-nhân cứu mệnh cho tôi, nếu sau này tôi được có phen mở mặt mở mày, sẽ lại xin tìm đến nơi để báo đáp.

Nguyệt-anh nói:

Công-tử cứ đi ngay cho thoát khỏi nạn này, còn sự mai sau đã biết thế nào mà dám nói.

Chu thuận lại chắp tay vái mấy vái, rồi trèo lên ngựa cứ theo con đường cỏ rẽ, gia roi cho ngựa chạy liều, chẳng biết phương hướng nào cả, trong bụng vừa mừng vừa sợ; mừng là đã nhờ Nguyệt-anh cứu cho thoát nạn, sợ là không biết đi về phía nào cho ra được ngoài đường cái lớn, sợ lại sa vào nơi hang beo ổ cọp, thì đành không có ai là người cứu cho. Đi chừng được ba dặm, mới thấy hơi quang-đãng, nhìn xem đã gần ra khỏi rừng, trong lòng mừng quá, gia roi cho ngựa chạy, bỗng thấy đằng sau có tiếng người vừa đuổi theo vừa thét rằng:

Thằng kia! muốn sống phải đứng lại nộp mình, nếu không ta đuổi kịp bắt được thì tính mệnh khôn toàn,

Chu-thuận giật mình, nhận ra quả là tiếng Vương-thanh, liền thúc ngựa cho chạy đi như bay, trong bụng dẫu sợ, nhưng lại lấy làm mừng, là mình cỡi ngựa nó đi chân, thì khó lòng đuổi kịp được, nhưng không ngờ chạy được một thôi, thì đến một cái cầu bắc qua một cái suối, dưới suối nước chảy ầm ầm, cầu ấy không dài, nhưng chỉ bắc một cây gỗ nhỏ, không thể cỡi ngựa đi qua được, mà dắt qua cũng khó lòng, luống cuống mãi không biết làm thế nào, vừa toan rẽ đi đường khác thì đã thấy Vương-thanh đuổi gần đến nơi, chỉ còn cách chừng trăm thước, sợ quá không còn hồn vía nào, liền mạng dật cương cho ngựa phi qua cái cầu, định bụng nếu có ngã thì tự tử nhân thể, cũng may con ngựa ấy vốn là con ngựa chiến của Tả-văn-tiến, có tài chạy nhanh, nên nó chỉ vươn mình một cái đã phi được sang bên kia cầu, lại chạy một thôi dài, rồi mới đứng lại, bỗng nghe đằng sau đánh ùm một tiếng, rồi thấy có tiếng người kêu, quay cổ lại nhìn, thì ra Vương-thanh đã đặt lên cầu đuổi theo, bị cầu gẫy lăn tùm xuống suối, mừng thầm thật là giời cứu, nên đã trừ được một tên cường đạo hại mình.

Số là Vương-thanh ngủ được một giấc, đột mình trở dậy, thấy mất đống quần áo và cái bao-phục, trông ra gốc cây thấy mất con ngựa, lấy làm lạ, vội đi ra chung quanh nhà để tìm, chẳng thấy gì cả, đi ngay vào phòng gọi Vương-nguyệt-anh dậy hỏi. Nguyệt-anh làm bộ ngơ ngác mà nói rằng:

Sao thế! Trong vùng này còn đứa nào dám đến đây mà ăn trộm của lang-quân.

Vương-thanh đứng ngẩn ra một lúc rồi mới rằng:

Không khéo lại cái thằng học-trò ấy nó lẻn vào mà lấy lại chăng? Âu là tôi thử đi tìm xem thế nào.

Nói rồi vác côn đi tìm, quả nhiên trông thấy, ra sức đuổi, tưởng thế nào cũng bắt được, không ngờ bị cầu gẫy lăn tùm xuống suối, đầu va vào những hòn đá lởm chởm, bị vỡ ra mà chết.

Chu-thuận qua khỏi cầu rồi, dẫu thấy Vương-thanh ngã xuống suối, nhưng không chắc gì là nó chết, sợ nó còn sống, lại lội lên đuổi theo mình chăng, nên lại gia roi cho ngựa chạy, nghĩ đến thân thế, hết nạn nọ đến nạn kia, cực quá, ứa hai hàng nước mắt, sụt sùi nói một mình.

Thân thế ta ngày nay không khác gì con cá nằm trên mặt thớt, đi ra các nơi thành trấn thì sợ quan quân bắt, mà lẩn vào các nơi núi rừng thì phải gặp giặc cướp, tất gặp hùm beo, dù sao tính mệnh cũng khó toàn, chi bằng ta tự tử cho rồi, không nên thèm sống nữa.

Nói xong, đi đến dưới một cây thông, liền từ trên ngựa nhảy xuống, cởi thắt lưng ra, vặn lại như cái thừng, thắt chặt vào cổ, rồi treo lên trên cành thông.

HỒI THỨ MƯỜI LĂM

Chu-thuận thắt cổ gặp người cứu

Lại nói chuyện Uất trì-tiến cùng Khuông-sinh ở trại Khuông-gia, một hôm nhân thấy khí giời quang-đãng và mát mẻ, cùng nhau dậy sớm, mỗi người một ngựa, mang theo một bọn gia-đinh đi đến săn tại cánh rừng thông. Khi đi đến bên ngoài rừng thì giời vừa sáng rõ, vừa toan chia đường mỗi người mang mười tên gia-đinh đi ra một đường, bỗng thấy một con thỏ lông trắng gặp qua ở đằng trước mặt, Uất-tri-Tiến liền reo lên và bảo Khuông-sinh rằng:

Hiền đệ cắt tay cung bắn ngay con thỏ kia.

Khuông-sinh liền dương cung bắn, mũi tên đánh vụt một cái, tưởng chừng con thỏ không thể nào chạy thoát, ai ngờ nó đã nhanh lại thính, liền chạy quặt lại, Khuông-sinh dậm chân lấy làm tức giận lắm. Uất-tri-Tiến nói:

(Còn nữa)

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

Nº 3766 du 5 Octobre 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 204 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 4 Oct. 1929) Mỗi số . 2 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

PUBLICITÉ
Annonces le c/m. . . . . . . [illegible]
Réclames 1,00
Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

Môtj iq kiênq vêf su'j thu'o'ng maij cuaz ngu'o'if minhf

III

Một cái thị-trường buôn-bán lớn dễ-dãi như cái thị trường xứ mình mà sự thương mại của người mình đến nỗi thành ra thấp kém như thế, người buôn mình kể về thương tài thương-lược cũng không hẳn toàn là kém cỏi thua người, mà chịu hãm mình vào cái cách buôn bán nhỏ mọn như thế, xét ra một cái nguyên-nhân rất lớn, là sự thương-mại của mình tuyệt không có cái cơ-quan liên-lạc nào, khiến cho các nhà buôn mình có chỗ mà lưu-thông tư-bản với nhau giao hoán trí-thức với nhau, truyền đạt tin-tức với nhau, làm những việc mua bán lớn đồng công cộng tác với nhau được, chỉ vì thế mà sự thương mại của mình, trừ ra có một cách làm tôi mọi mua hàng bán hàng mướn cho các chủ ngoại-thương để hòng kiếm chút cơm thừa canh cặn, ngoài ra không có mong phát-đạt thịnh-vượng chút nào cả.

Người buôn các nước họ khéo biết lợi dụng nhà băng để làm cái cơ-quan liên-lạc chung cả trong các nhà buôn họ với nhau; phàm những chỗ tỉnh thành đô-hội phố-xá chợ-búa lớn không chỗ nào mà không có chi-điếm nhà băng; ai bước chân vào trường buôn là phải có ngay một cái số căn cước ở trong nhà băng hết; vốn-liếng mình có bao nhiêu, công việc mình làm những gì, đều có cách làm cho nhà băng biết rõ mình cả, phần nhiều nhà các quĩ tiền xuất nhập cũng ký tại nhà băng; một nhà buôn này với một nhà buôn kia dù xa cách nhau đến bao vạn dặm đất, mấy mươi lần bể, đều có thể cứ hỏi tại nhà băng mà hiểu nhau được rất đoàn-đích là có mua, có bán thứ hàng gì, có vốn liếng chừng nào, sức tín-dụng về sự thương-mại phỏng được bao nhiêu, không sai lầm ai cả; biết nhau rồi mà đến khi có giao-dịch với nhau thì đã có nhà băng đứng giữa tán-bảo cho cả đôi bên; thí-dụ: có một nhà buôn ở Hanoi muốn mua hàng của một nhà buôn ở Thanh-hóa năm bẩy chục xe gạo, nhà buôn ở Hanoi vốn vẫn có quĩ xuất nhập tại nhà băng, nếu nhà buôn ở Thanh-hóa có cần lấy một nửa hay một phần giá tiền bán hàng trước khi giao hàng, có thể nói với nhà băng xuất số tiền trước ấy cho, chỉ phải chịu hoa-hồng cho nhà băng rất nhẹ, mà được tiền trước để mà vận-dụng ngay; lại như có một nhà buôn ở Hai-phong gởi cái đơn hàng mua vài ba trăm kiệu sợi của một nhà buôn ở Hương-cảng, nhà buôn ở Hương-cảng có sợi bán cũng chẳng cần lấy tiền sợi về ngay làm gì, cũng giao cho nhà băng thu giùm số tiền ấy, bỏ vào cái quĩ tiền xuất nhập của mình là đủ, nhà buôn ở Haiphong nếu có cái sức tín dụng đối với nhà băng được bằng số tiền ấy thì cũng cứ việc nhận sợi đem về bán, số tiền mua sợi, chỉ phải ký với nhà băng một cái đơn nhận nợ đúng kỳ hạn bao lâu thì trả, chịu hoa-hồng cho nhà băng rất nhẹ, mà được thủng-thẳng đóng tiền bán sợi trả nhà băng sau; thường thường mua bán với nhau bạc ức bạc triệu mà chẳng dùng đồng tiền thật nào, chỉ một cái đơn nhận nợ, có nhà băng đứng giữa đảm nhận số tiền nợ ấy bất kỳ người có cái đơn nợ muốn cần tiền lấy lúc nào có lúc ấy, mà luân-chuyển giao-dịch mãi, nhà buôn này đem cái đơn nợ trả tiền hàng cho một nhà buôn khác nhà buôn khác lại đem cái đơn nợ đó trả tiền thiếu của một nhà buôn khác nữa, cái đơn nợ đó thông hành như một tờ giấy bạc mà giấy bạc tùy chữ ký nhận của người chịu nợ muốn mấy là mấy, không kể trăm, kể chục hay kể năm, kể một mà thôi; thành ra bao nhiêu tiền thật của các nhà buôn đều cứ nằm yên trong tủ sắt nhà băng chẳng bao giờ phải động đậy đến, mà việc mua bán với nhau chỉ giao-dịch bằng cái giấy nhận nợ của nhau, không bao giờ phải lo hụt vốn hoặc không đủ tiền bán, sung sướng mà dễ dàng, tiện-tiệp mà ích lợi là nhường nào! lại như một nhà buôn ở nước Anh muốn ăn thứ hàng gì hay là muốn tiêu thứ hàng gì ở xứ Đông-pháp, mà không quen một nhà buôn nào ở xứ Đông-pháp cả, hay là có quen mà không biết chắc có mua nổi hoặc bán nổi thứ hàng ấy cho mình, thì có thể cứ giao phó cho một nhà băng trong xứ Đông-pháp kiếm những nhà buôn nào trong xứ đủ sức mua nổi thứ hàng mình cần ăn hay là bán nổi thứ hàng mình cần tiêu mà mua bán hộ mình là được đỡ thì giờ, rút phí tổn mà công việc trôi-chẩy chắc-chắc là nhường nào! Ấy nhà buôn các nước họ có cách lưu-thông tư bản được với nhau, giao-hoán trí-thức được với nhau, truyền-đạt tin-tức với nhau, làm những việc mua bán lớn đồng công cộng tác với nhau bằng một cái cơ-quan khôn khéo mà vững-vàng như thế, chỉ mà việc buôn của họ chẳng càng ngày càng phát-đạt thịnh-vượng mãi lên.

(Còn nữa)

D. B. T.

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq :
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Kiếp sau xin chớ làm người
Quyết làm cái giống ốc-nhồi cho xong

Hai vợ chồng đánh nhau chỉ vì thuê nhà không được. Khổ về cái tình cảnh nhà cao giá. Hết hạn rồi, chủ nhà thúc một ngày hai lần: tăng thêm tiền, nếu không bằng lòng phải dọn đi. Vợ tức quá nhiếc chồng :

-- Từ ngày tôi làm bạn với cậu chỉ gặp những chuyện bực mình đến cả chỗ ở cũng lôi thôi tôi đã bảo mà, lấy tôi mà để tôi khổ thà đừng cho xong, kiếp sau bà chỉ làm đôi chim nhạn cứ cây cao mà ở chẳng đứa nào nó hành hạ được . . .

– Kiếp sau tôi xin làm con ốc nhồi...

Chủ nhà phì cười, hỏi :

Ông cho tôi biết tại làm sao ông muốn làm con ốc . . .

Loài ốc là một loài vừa đực vừa cái, âm dương lưỡng loại, sinh đẻ một mình được cả không cần phải lấy vợ, và lại ngay lúc mới sinh ra là đã có « nhà » rồi đi đến đâu mang đến đấy, không cần phải thuê nhà của đứa nào.

Kim Xuyên

Ai sáng chế ra diêm ?

Một thế-kỷ trước đây, người ta chưa biết dùng diêm, chỉ biết đánh đá để lấy lửa thôi.

Khi ấy, tại thành Polygnie (Jura), có một cậu nhỏ mười lăm tuổi, tên là Charles Marc Sauria, muốn nghĩ cách làm thế nào dùng mảnh gỗ có thể làm cho bật lửa ra được.

Cậu bèn lấy chất lân bôi vào tường, dúng đầu miếng gỗ vào lưu-hoàng, đem quẹt vào chất lân trên tường thì thấy bật ra lửa. Thế là cái cách làm diêm đã tìm được từ đấy.

Nhưng cậu Sauria nhà nghèo, không làm thế nào cho được cái văn-bằng sáng-kiến mà giữ lấy lợi quyền, thành thử nước Đức lợi-dụng được cái việc sáng-kiến ấy, rồi làm diêm gửi sang Pháp bán.

Còn cậu Sauria thì đến khi chết vẫn nghèo khổ, không ai biết đến mình!

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

GIẢI THƯỞNG

Các bạn làng văn trong khi cầm bút viết văn, sú cảnh sinh tình, hoặc vì cảm-hứng, vì nhiệt thành, hay vì cái chủ-nghĩa cao thượng chi chi đó, chứ ít ai đã có lòng vì giải thưởng. Tuy vậy mà ngài nào giúp cuộc thi cho được có văn hay thì bản-quán cũng xin có chút phần thưởng nhỏ-mọn, gọi là nhuận-bút.

Những phần thưởng xin tạm định như sau này :

Giải nhất đáng giá chừng			100$
»	2	»	50
»	3	»	30
»	4	»	20
»	5	»	10
»	6	»	8
»	7	»	8
»	8	»	5
»	9	»	5
»	10	»	5
Cộng			241$

Quan-chế Bắc kỳ sửa đổi lại

(Tiếp theo)

Chức-trách của các quan tỉnh và các quan đầu hạt

Điều 10. § 1.— Các quan tỉnh giữ việc cai-trị ở trong tỉnh, do quan Công-sứ kiểm-đốc. Các quan tỉnh được gửi công-văn thẳng cho các quan đầu hạt và các quan đầu hạt cũng được trình báo thẳng lên quan tỉnh, trừ những khi khẩn-cấp không kể. Các quan tỉnh phải trông nom thi-hành các luật-lệ và giữ trật-tự cho công-chúng. Các quan tỉnh phải báo cáo cho quan Công-sứ biết tất cả các việc việc sẩy ra có quan-hệ đến cuộc trị-an cùng tình-hình chính-trị và bàn với quan trên hay là tự mình nghĩ dùng các kế-hoạch tương-đương để đối phó lại, đồng ý với quan Công-sứ đầu tỉnh.

§ 2. — Các quan tỉnh hàm tổng-đốc hay tuần-phủ, hoặc là những tỉnh không có quan tổng-đốc hay tuần-phủ thì quan bố-chánh. phải trông nom và kiểm-đốc các quan đầu hạt cùng là chức-dịch hàng tổng hàng xã.

§ 3. — Các quan tỉnh phụ ký vào các bằng-cấp bổ các chức-dịch hàng tổng và hàng xã. Các quan tỉnh phê điểm-số cho ngạch quan-lại An-nam và báo-cáo cho quan Công-sứ đầu tỉnh biết những lời xét-đoán của các quan đầu hạt về thái-độ chính trị của các viên-chức An-nam làm việc ở các sở. Các quan tỉnh được tư sang quan Công-sứ về việc thưởng phẩm-hàm và các thứ huân-chương.

Điều 11. — Các quan đầu hạt do quan tỉnh kiểm-đốc, phải giữ cho nhân-dân tuân theo các luật-lệ của Nhà-nước và thi-hành các mệnh-lệnh của quan trên ở trong khắp địa-phận hạt mình. Các quan đầu hạt phải chịu trách-nhiệm về sự trị-an trong bản hạt và vì đó phải xem xét luôn và chú ý nhất về những kẻ tình nghi để tránh khỏi những điều phạm đến cuộc trị-an của Bảo-hộ trong bản xứ.

Phàm việc âm-mưu định làm rối-loạn cuộc trị-an thì trước phải cứ pháp-luật dùng phương đối-phó với kẻ thủ-phạm, rồi lập tức báo ngay quan tỉnh biết.

Các quan đầu hạt vì chức-vụ hành-chính của mình phải báo quan tỉnh biết sự xét-đoán về các viên-chức các sở nhà-nước làm việc ở trong địa-hạt mình, để quan tỉnh có thể báo cáo cho quan Công-sứ theo như thể-lệ đã dự-định ở điều thứ 10 § 3.

Điều 12. — Hễ không có quan tư-pháp thì các quan tỉnh cùng các quan đầu hạt có thể bổ làm chức tư-pháp theo như các thể-lệ đã dự-định trong các bộ luật An-nam.

Điều 13. — Các quan ngạch trung-châu nếu xét ra làm việc quan không được thỏa-đáng thì có thể đổi lên Thượng-du Bắc-kỳ, nhưng vẫn thuộc về nguyên ngạch của mình.

Các quan ngạch trung-châu cũ, khi ký nghị-định này, đang tại chức thì sẽ cải sang ngạch mới, đối chiếu vào cái bậc mà lương bổng ngang với số lương hiện vẫn được hưởng, và cái thời-gian để tính về việc thăng thưởng đã được bao nhiêu rồi thì vẫn được giữ nguyên.

(Còn nữa)

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU
22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ)

Chương trình và giờ học y như các trường công Nhà-nước.

Có đủ các lớp kiêm bị, từ đồng ấu (enfantin) đến cao đẳng (supérieur).

Ngày 2 Septembre khai trường Học trò đến một mình, không có người nhà xin, cho thì trường học không nhận.

Vụ trộm 200.000 đồng

ông Huyện hàm Cung cũng bị bắt

(Gia-định)

Vụ viên thơ-ký Hồ-ngọc-Trân lạm tiền của nhà-nước một số khá to, bữa 18 Septembre đã bị bắt, độc-giả hẳn còn nhớ.

Nay cũng vì vụ ấy, mà cái sẩy nó nẩy ra cái ung, xét sổ cũ lần tới, bắt thêm một người nữa là ông Huyện-hàm Mai-tấn-Cung.

Ông Mai-tấn-Cung đây trước cũng giúp việc tại Tòa-bố Gia-định và nghe đâu cũng lãnh phần việc thâu nhận thuế-khóa chi đó. Ông giúp việc được trên 20 năm. Hồi mới vào, ông ăn lương mỗi tháng 12 đồng, lần lần cho tới ngày ông xin thôi ra, lương mỗi tháng 125 đồng.

Lại nghe rằng số tiền ông lạm của nhà-nước cũng được một số khá to.

L. T.

Văn tập « Kiều »

Nhân Tôn-nữ Bạch Liên trùng lai được một dịp mua vui, ray tiễn biệt lần thứ hai vậy có mấy câu sau này :

Dịp đâu may mắn lạ nhường.
Phải người hôm nọ rõ ràng chẳng nhe.
Bụi hồng liệu nẻo đi về,
Tấm riêng riêng những nặng vì nước non.
Những là lạ nước lạ non,
Lần lừa ai biết hãy còn hôm nay.
Đêm thu một khắc một chầy.
Nỉ non thánh thót dễ say lòng người.
Pha nghề thi họa đủ mùi,
Khi ngâm nghĩ nguyệt khi cười cợt hoa.
Bóng hồng nhác thấy nẻo xa,
Này trong khuê các đâu mà đến đây.
Giá đành trong nguyệt trên mây,
Càng nhiều vẻ ngọc càng say khác vàng.
Kể chi những nỗi dọc đường,
Xe hương nàng đã thuận đường qui ninh.
Khúc đâu êm ái xuân-tình,
Làm chi đem thói khuynh thành trêu người.
Than ôi sắc nước hương trời,
Còn về còn nhớ đến người hôm nay.

Ti-nam Hoàng-Các kính tiễn.

Vụ mất súng ở O ma

Mười lăm người tình nghi bị bắt hiện đương giam và tra hỏi ở sở mật-thám đường Catinat

Theo báo Impartial, thì 15 người tình nghi về vụ mất súng ở Ô-ma hiện nay đang tra hỏi ở sở Mật-thám và nội trong ngày hôm qua, thì đã cho mấy người đối diện.

Tờ báo trên đây lại có nói thêm rằng ngay bây giờ ông « chef » đội lính tuần-cảnh châu lưu đã đi xe hơi lên trên một tỉnh miền đông mà dò kiếm về vụ mất súng liên thanh ấy.

T. C.

Lại mất thầy tiêu liều vào tiền thuế mất ngàn sáu trăm đồng

Saigon 30 septembre. — Câu chuyện thầy Hồ-ngọc Trân trong Gia-định lấy một số bạc to tát kia của nhà nước chưa hết bàn bạc, nay lại nghe thầy Nguyễn-văn-Phụng ở Saigon cũng xài thâm tiền nhà nước nữa.

Thầy tuổi độ 40, trọn 20 năm làm việc nhà nước và cách mấy năm sau đây đã qua làm tại sở Quan Thuế chánh ngạch. Mưu thần chước quỉ nên mới có thể mà bỏ túi một số bạc cũng khá to, ngày nay phải bị ló ra mòi gian mà phải bị như vậy.

Nghe chắc M. Phụng đã làm lộn xộn về những thuế xe hơi sao đó. Ông sếp là M. Coupas biết được việc này nên lập tức xét sổ sách thì thấy thầy phán đã làm lộn tiền mất một số bạc cỏn con là 56 đồng.

M. Coupas đã để ý hồ nghi việc này còn phải sai nữa, nên trình M. Entrope biết đầu đuôi, rồi 2 ngài xem xét sổ rất kỹ lưỡng thì rõ được thầy phán Phụng đã tiêu thâm tiền này lâu rồi, tới ngày nay thành ra một số bạc 1600 đồng, theo lời xét thì có lẽ thầy phán này còn thâm hơn số bạc nói trên đó.

VA'N UYÊNZ

Khóc' bố vợ

Hiu hắt chiều thu dồn gió vàng,
Tin buồn nhạc phụ bỗng đưa sang.
Đoái trông đỉnh Thái mây mờ ám,
Luống trách ông xanh ở phũ phàng.
Ông đã non tiên vui một giấc,
Tôi còn cõi tục lệ đôi hàng.
Lầu cao sực nhớ khi hầu rượu,
Một chén bi sầu dạ ngổn ngang.

Kỳ-hoa Nguyễn-văn-Trước

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng : 28 độ

Tin đường sá

Con đường quặt ở Lang-nac đi Tiên-bồ, trên đường thuộc địa số 1 đoạn Sông Hóa đi Lạng-sơn, từ quãng km 120+400 đến 132+600, kể từ ngày 5 octobre này sẽ mở cho công chúng qua lại.

Hội-đồng bảo-thủ quyền-lợi của người Pháp

Hội-đồng bảo-thủ quyền-lợi của người Pháp (Chambre des intérêts français) Bắc-kỳ sẽ bắt đầu họp lần thứ nhất ngày 8 octobre tại tòa Đốc-lý. Buổi khai hội nghị ấy, sẽ có phường nhạc khố xanh cử nhạc.

Một bạn đồng-nghiệp Pháp đăng tin ấy có nói lắm là Đại-hội-nghị Đông-dương.

Tòa-án Đại-hình

Đến thứ hai 18 Novembre này thì tòa-án Đại-hình bắt đầu khai-mạc về vụ tam-cá nguyệt thứ tư, năm 1929.

Hiện đã cử các quan-chức sau này dự các phiên tòa về vụ ấy :

Quan cố vấn Dupré, làm chánh-án ;
Quan cố-vấn Paul và quan quyền cố-vấn Pujos làm bồi-thẩm.

Tại tòa Thượng thẩm

Bắt đầu từ ngày thứ sau 4 Octobre, các quan chức trong viện Thượng-thẩm sắp đặt lại như sau này :

Phòng thứ nhất về dân sự và thương-sự (thứ sau)

Quan quyền viện trưởng Faureau làm chánh án ;

Quan cố vấn Falk và Dupré làm thẩm phán.

Quan quyền cố vấn Pujos làm thẩm phán dự khuyết.

Phòng thứ nhất về việc trừng-trị (thứ ba)

Quan quyền chánh án Baurens làm chánh án.

Quan cố-vấn Falk và quan quyền cố vấn Pujos làm thẩm phán.

Quan cố vấn Rozé làm thẩm phán dự khuyết.

Phòng thứ hai dân-sự (thứ tư)

Quan cố vấn Tridon làm chánh án.

Quan quyền cố vấn Pujos và quan Tổng-đốc Vũ-ngọc-Hoánh làm thẩm phán.

Quan quyền cố vấn Verron và quan Tổng đốc Phạm-gia-Thụy làm thẩm phán dự khuyết.

Phòng thứ hai — Hình sự — Các việc đại-hình (thứ hai)

Quan cố-vấn Rozé làm chánh án ;

Quan cố-vấn Dupré và quan Tổng-đốc Vũ-ngọc-Hoánh làm thẩm-phán ;

Quan quyền cố-vấn Verron và quan Tổng-đốc Phạm-gia-Thụy làm thẩm-phán dự khuyết.

Phòng thứ hai -- Hình sự -- Các việc trừng trị (thứ ba và thứ năm)

Quan cố-vấn Paul làm chánh án ;

Quan cố-vấn Verron và quan Tổng-đốc Phạm-gia-Thụy làm thẩm-phán ;

Quan cố-vấn Pujos và quan Tổng-đốc Vũ-ngọc-Hoánh làm thẩm-phán dự khuyết.

Phòng quyết nghị các việc đem lên tòa án đại-hình (thứ sáu)

Quan quyền viện-trưởng Faureau làm chánh án ;

Quan cố-vấn Baurens và Rozé làm thẩm phán ;

Quan cố-vấn Falk làm thẩm phán dự khuyết.

VIỆC BẮC-KỲ

PHU-LY

Đạo thày-trò ở đời nay

Hồi 5 giờ rưỡi chiều hôm 1er Octobre, ở trước cửa trường Pháp-Việt, có xảy ra một câu chuyện rất đáng thương tâm, tưởng nên thuật rõ ra đây, để cống hiến cho các nhà muốn khảo-sát cái phong-hóa hiện-thời của xã-hội Nam-việt bây giờ.

Số là buổi chiều hôm ấy, trong giờ tập thể-thao một tên học-sinh không chịu vâng lời thầy trợ-giáo. Thầy trợ-giáo đến mách với ông viên giáo coi tập. Ông giáo bèn cầm roi quất tên học-trò này mấy cái. Tên học-trò về nhà mách bố. Bố nó lập tức đem con đến tận trường, chửi thày giáo, lại xông đến tận nhà, toan lôi thày giáo ra đường đánh. Ôi! Cổ-nhân có câu « Phác-tác giáo hình. » Phương-ngôn ta có câu « yêu thì cho vọt » Sự thầy đánh trò ở xã-hội Việt-Nam ta, tưởng cũng là một sự thường thấy. Nhất là về hồi Hán học còn thịnh-hành, những người đã từng cắp quyển sách nho đi học, chắc không mấy ai là không từng nếm qua cái roi mây vun-vút của thầy-đồ. Thế mà chưa từng thấy anh học-trò nào bị thày đánh mà oán thày, cũng chưa từng thấy cha mẹ học-trò thấy con phải đòn mà giận gắt cả. Không hiểu tại sao ngày nay những việc thương-luân bại-lý thường thấy xảy ra luôn luôn. Hoặc giả có đúng như câu :

« Văn-minh Đông-á trời thu sạch
« Này lúc luân-thường đảo ngược ru ?

Không thế thì sao, trước đây một ông giáo ở Nam-định, chỉ vì không cho con lý-trưởng lên lớp mà thằng lý-trưởng ấy đang tâm đánh chết thầy. Nay ông giáo này chỉ vì vụt học-trò mấy roi, mà bố nó nỡ đang tâm xử với thày một cách giã-man như thế. Những việc như việc này, nếu không có cách gì ngăn-ngừa đi, thì thực có hại cho nền giáo-dục nhiều lắm.

KIẾN AN

Cướp

Đêm hôm 1 rạng ngày 2 octobre, một bọn hai, ba mươi người cầm khí giới vào cướp làng Ca-thun, huyện Thụy-nguyên. Chúng lấy được chừng 700 đồng, khi trở về bắn hơn ba mươi phát súng để cản người đuổi theo. May đạn không trúng vào người nào.

Các viên-chức sở-tại đã tra xét.

CAO BẰNG

Lạc quyên
giúp dân Trung-châu bị bão

Nhân hôm 27 tháng tám ta bên Văn-miếu bản tỉnh làm lễ thu-tế rất long trọng. đến buổi chiều có đông đủ các quan phủ châu và các ông tòng sự các công sở vào dinh quan Tuần.

Trước khi ra về, quan tuần có nhắc đến tình hình dân quê miền xuôi bị cơ cực vì mấy trận bão mới rồi. Ngài vừa khởi xướng việc nghĩa nên làm, tức thì anh em các sở đứng dậy đồng lòng xin mở ngay cuộc lạc quyên tại bàn tiệc. Giấy mực đưa ra, sổ quyên tạm đóng, lần lượt mọi người đều nhiệt-thành giùm giúp. Tấm lòng sốt sắng thật đáng nên khen.

Hôm sau quan tuần có đến thương thuyết với quan năm đầu tỉnh định cho đưa sổ đi các sở công, tư và các thương-gia trong thành phố để quyên thêm vào việc nghĩa.

Sau này sẽ xin đăng danh sách các nhà hảo tâm và số tiền quyên được.

T. lai cảo

HA ĐÔNG

Ô tô, xe đạp, xe bò

Hôm vừa rồi, chiếc ô-tô hàng số T. 3.556 của hiệu Mỹ-âm, chạy ở Sơn-tây về tới địa phận làng Thu-lệ, phủ Hoài-đức, sực gặp chiếc xe-bò, do Nguyễn-thị Mang, quán ở Hà-nam, huyện Hoàn-long kéo, và chiếc xe đạp do Hoàng-Minh quán làng Hạ-yên quyết ngồi, xe đạp tránh ô tô, đâm phải người kéo xe bò bị thương xoàng, ô tô tránh người kéo xe bò, đâm phải xe đạp gẫy tan tành.

Tuy vậy cả chủ xe bò, chủ xe đạp và chủ xe ô tô đã điều đình với nhau thỏa thuận, không sinh sự gì với ai cả.

LỊCH NĂM CANH-NGỌ

Lịch sang năm của nhà in bản-quán đã in xong. Có đủ ngày tây ngày ta, ngày tốt ngày xấu, như mọi năm. Quý-khách ngài nào muốn dùng nhiều, mà in tên hiệu riêng, xin cho biết trước, kẻo chậm.

JANVIER
陽正月
30
三十日
JEUDI
Ste Bathilde
Fête du nouvel An annamite
1er jour du 1er mois de Canh-Ngọ

小月正
Kiến : Mậu dần — Sóc : Canh-thìn
壹初
Ngày Canh-thìn
Hành : Kim — Sao: Khuê
Trực : Bình
KHÔNG NÊN: Đi săn, trồng cây, kết lưới, đánh cá, vá tường, lấp huyệt khóc lóc, cất đám.
NÊN : Cúng lễ.
TẾT NGUYÊN-ĐÁN
Ra đi về phương Đông hoặc phương Tây Bắc thì đón được Tài-thần và Hỷ-thần.
Giờ Tí, giờ Mão, giờ Thìn, giờ Ngọ và giờ Mùi thì không nên ra đi.
Năm nay có hai ngày « *Lập-xuân* » là ngày 6 tháng giêng và ngày 18 tháng chạp. Nhuận tháng sáu.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Les Chagrins de Satan
Cinéma Tonkinois : La maison du mystère
Cinéma Pathé : La Danseuse Orchidée
Quảng lạc : Bội phu quả báo

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 60
— nhì, —	11 30
— ba, —	10 30
Thóc hạng nhất, —	6 50
Bắp ngô — —	6 60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 10 f. 80

TIN TÀU

Tàu *Cap Padaran* ở Saigon đã chạy ngày 1er Octobre đi Haiphong.

Tàu *Forbin* ở Djibouti đã chạy ngày 17 Septembre đi Colombo.

Tàu *André Lebon* ở Marseille đã chạy ngày 6 Septembre sang Tàu và Nhật.

Tàu *Compiègne* ở Marseille ngày 11 Septembre đã chạy sang Đông-dương.

Tàu *Porthos* ở Marseille ngày 20 Septembre đã chạy sang Tàu và Nhật.

Tàu *Ct Mages* sẽ tới Haiphong ngày 14 Octobre, sau khi đã đỗ ở Saigon, Tourane, Bangkok và Haiphong.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 9 Octobre 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa Vinh đấu giá làm đường và nhà ở về lot thứ tư (từ km 6 + 480 đến 16 + 000 T. K) đường Tân-ấp — Thakhek.

Ký quỹ tạm 6.500 $

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Vinh, sở Công-chính Hanoi, sở Công-chính Saigon.

Ngày 17 Octobre 1929 hồi 10 giờ. — Tại Hotel de Ville Haiphong đấu giá mua.

1· Đá tảng, đá vụn, sỏi, cát, vôi dùng cho sở lục-lộ thành-phố trong năm 1930.

2· Gạch xi-măng, dùng cho sở Lục-lộ thành-phố về năm 1930.

3· Xi-măng tảng để xây bờ hè và gạch xi-măng xây rãnh, dùng cho sở Lục-lộ về năm 1930.

4· Thóc, đỗ, khoai dùng nuôi bò của sở Lục-lộ, và ngựa của tòa Đốc-lý, về năm 1930.

5· Thịt bò, bánh, chứng, cá và quả dùng nuôi thú vật vườn Lạch-tray, về năm 1930.

6· Dầu xăng và dầu mỡ dùng cho các công sở trong thành-phố, về năm 1930.

7· Nhựa lát-đường dùng cho sở Lục-lộ về năm 1930.

8· Củi dùng cho các công sở trong thành phố về năm 1930 và 1931.

Điều lệ để tại tòa Đốc-lý Haiphong.

Ngày 19 Octobre hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính, Hanoi, 1· đấu giá mua 6000m2 đá để xây bờ sông Thương (Canal Principal), từ đầu đến kilomètre 25 Thái nguyên.

Ký quỹ tạm 300 đồng.

2· đấu giá mua 6000m2 đá để xây bờ sông Thương, từ *kilomètre* 20 đến *kilomètre* 40, tỉnh Bắc-giang.

Ký quỹ tạm 275 đồng.

3· đấu giá mua đá để xây bờ sông Thương, từ kilomètre 40 đến cuối sông, tỉnh Bắc-giang.

Ký quỹ tạm 300 đồng.

Ngày 28 Novembre 1929 hồi 9 giờ.—Tại sở Hỏa-xa ở Hanoi, đấu giá mua 40.000 kilos dầu dùng cho các máy của *sở-hỏa-xa* đạo bắc : 30.000 kilos nộp tại Hanoi, và 10.000 kilos nộp tại Tourane.

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Hanoi, sở bằng hải Haiphong, và sở Hỏa-xa Tourane.

Cuộc đánh số Tombola của hội Khai-trí

Các ngài có định sắm ô-tô lịch-sự hay là sắm đồ bầy tết thì đừng mua vội, vì chỉ bỏ ra có một đồng bạc mà có thể được : một thứ trong các thứ sau này :

Một chiếc xe ô-tô kín (conduite intérieure), sấu kính, 5 chỗ ngồi, kiểu *Citroën* lối mới thật đẹp thật nhã. — Bộ đồ bầy phòng khách Annam rất lịch sự — Bộ bàn ghế phòng ăn
Sập gụ chạm — Bộ ngũ sự — Xe nhà — Tủ chè — Bộ lộ-bộ bằng đồng
Tủ gương chạm — Bình vong chạm — Bộ tam sự — Máy khâu
Bộ đồ chè bằng bạc — Đỉnh lớn — Đồng hồ vàng — Đồng hồ treo Westminster
Xe đạp — Đồng hồ mạ vàng — Tráp bạc và tráp đồi mồi
Chănh thêu và mặt gối thêu — Điếu ngà và điếu đồi mồi — Đỉnh đồng
Khay khảm — Riềm màn — Đồng hồ chăm cầm, vân vân.

Là mua ngay lấy một cái vé đánh số **tombola** *của hội* **Khai-trí tiến đức.** *Những đồ ấy sẽ bầy ngay tại hội Khai-trí, các ngài có thể đến xem tùy ý. Đến ngày 15 décembre 1929 mở số.*

Đẻ con ra phải hết lòng thương yêu nó, mà sữa thì cho thật tốt!

Muốn cho con tránh khỏi được trăm nghìn thứ nguy hiểm nó đón quanh mình con trẻ, thì phải cho nó ăn sữa tốt. Nhứt là được sữa mình cho con bú lấy thì hay hơn cả. Bằng mình không có sữa thì dùng thứ sữa đặc có chế đường, pha cho nó uống không đã, rồi dần dần mới pha thêm thứ bột sữa thật tốt, lại có hòa hảo-hạng mạch-nha tử. Nuôi như vậy thì lớn nom thấy.

Nhưng xin đừng tìm hiệu gì khác, cứ chọn một thứ

SỮA ĐẶC CÓ CHẾ ĐƯỜNG
HIỆU CON-CHIM (NESTLÉ)
và
BỘT SỮA HIỆU CON-CHIM (NESTLÉ).

Ai có máy móc hỏng thì nên đến
. . . .
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :
Etablissements Indophono
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp lát đẹp thì nên đến :
G. M. R.
Demange
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :
Hiệu Nestlé
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :
MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :
Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :
G. M. R.
Nhà tăm tắm
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :
G. M. R.
L. U. C. I.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phừng mừng thì nên đến :
. . . .
. . . .

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :
Cinéma Palace
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu
Minh- hải
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :
Pharmacie Montés (Nhà hàng chuông)
— **Chassagne (Phố hàng Khay)**
— **Gillet (Vinh)**
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh.
Quan Đốc-tờ: Loubet
— **Piquemal**
— **Blot**
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc trái muốn bán thì nên đến :
Hiệu Đức-Long
Hoàng xuân Lan
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến :
MM. Deleule & Detouillon
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :
G. M. R.
[illegible]
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :
Hiệu Hai Chinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :
Tân Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(*Payements en timbres-postes*)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Số 32

THẤT-QUỐC-CHÍ
七國誌
(Tôn, Bàng diễn nghĩa)
孫龐演義
Lịch sử tiểu thuyết

(*Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật tả được hết cái tâm lý của một hạng người có lòng ích kỷ*)

NGUYỄN ĐỖ MỤC dịch thuật

Nói xong, tức thì xuống xe, một mình đi sang con đường khác. Đi được mấy dặm, bỗng thấy có một người đàn-bà đang tựa cửa đứng khóc. Tôn-tẫn hỏi rằng:

Nàng có việc chi mà lại đứng tựa cửa mà khóc-lóc như thế ?

Người đàn-bà ấy nói :

— Phu-quân tôi đang cày ruộng ở phía cánh đồng trước kia, bà mẹ chồng tôi ở nhà, năm nay 72 tuổi, bỗng bị đau tim mà chết, vì thế cho nên tôi thương khóc.

Tôn-tẫn nghe nói, dảo bước đi lên trước mặt thì quả-nhiên thấy có một gã nông-phu đang cầy ở dưới ruộng. Tôn-tẫn gọi mà bảo rằng :

— Gã nông-phu kia, thân-mẫu ngươi bị bệnh đau tim mà chết rồi, ngươi nên mau mau trở về.

Gã nông-phu nghe nói, vừ khóc vừa chạy về. Tôn-tẫn lại bảo rằng :

— Ta cho nhà ngươi một viên thuốc này, đem về bỏ vào miệng thân-mẫu nhà ngươi thì thân-mẫu nhà ngươi sẽ hoàn-hồn sống lại. Nhà ngươi cứ để nón lá áo tơi và điều-khí ở đây, rồi ta sẽ cầy ruộng giúp cho.

Gã nông-phu vâng lời, để nón lá áo tơi và điều-khí ở đấy, giao cho Tôn-tẫn, rồi ba chân bốn cẳng, chạy thẳng về nhà. Tôn-tẫn tức thì đội nón mặc áo, cầm cày xuống ruộng : còn một người hình-nhân nữa thì Tôn-tẫn hóa phép lại biến thành Tôn-tẫn, mà đem ném xuống một cái ao ở phía bắc gần đấy.

Tôn-tẫn lại dùng một thăng gạo trắng, miệng đọc câu thần-chú, ném xuống dưới ao, hóa phép thành nhung-nhúc một đàn dòi-nhặng bám vào thi-thể Tôn-tẫn, mà nổi lềnh-bềnh ở mặt ao. Còn chính Tôn-tẫn thật thì cầm cái cầy đứng tại dưới ruộng.

Lại nói chuyện Bàng-quyên đem quân ra cửa đông-môn, đi đuổi theo Tôn-tẫn, đi được độ bốn, năm dặm thì trông thấy xe Bốc-thương. Bàng-quyên quát to lên mà rằng :

— Bốc đại-nhân ơi! Xin đại-nhân bỏ trả Tôn-tẫn lại cho.

Bốc-thương dừng xe lại mà bảo rằng :

— Bàng phò-mã ơi! Sao phò-mã lại nói vu cho tôi như thế. Tôi chỉ biết đem các xe lễ-vật sang tiến-cống, nào có biết Tôn-tẫn ở chỗ nào. Huống chi Tôn-tẫn cũng chẳng phải là một người quí-báu gì, vậy thì tôi đem Tôn-tẫn đi mà làm gì! Hiện năm mươi cỗ xe còn cả đây, tha-hồ cho phò-mã khám-xét.

Bàng-quyên truyền cho quân sĩ khám xét trong các cỗ xe đi đây, xem đi xem lại thật kỹ, mà tịnh không thấy Tôn-tẫn ở đâu. Bàng-quyên lại giục ngựa mà đi lên phía trước, khi đi đến bên bờ ruộng thì gặp một gã nông-phu (tức là Tôn-tẫn giả hình).

Bàng-quyên hỏi gã nông phu rằng:

— Nhà ngươi có trông thấy một người đạo-sĩ mặc áo vàng, tay chống hai cái nạng mà đi qua đây không?

Tôn-tẫn không ngẩng đầu mà cũng không lên tiếng, chỉ giơ tay trỏ về mặt phía bắc. Quân Ngụy thấy vậy, bảo nhau rằng :

— Gã nông-phu này hẳn là đứa câm, hỏi hắn làm chi nữa!

Bàng quyên thúc quân đi về phía bắc thì trông thấy một cái ao lớn, dưới mặt nước có một xác người chết. Quân Ngụy bảo nhau rằng:

— Cái xác chết nổi ở dưới ao kia trông như người đạo-sĩ mặc áo vàng, có lẽ là Tôn-tẫn chăng!

Bàng-quyên đến gần nhìn xem thì quả nhiên là Tôn-tẫn thật. Bàng-quyên nói:

—Thương-xót cho kẻ khốn-nạn này, nếu người chết ở trong thành Nghi-lương thì thế nào ta cũng cho ngươi được một cỗ quan-tài, và tìm chỗ chôn cho tử-tế. Nay ngươi chết ở chỗ này thì thật « tử vô táng thân chi địa » nghĩa là chết không có chỗ mà chôn.

Nói xong, truyền cho quân-sĩ quay về. Tôn-tẫn dùng kế ấy, lừa được cho Bàng-quyên trở về rồi, không đợi cho gã nông-phu đến, tức thì bỏ nón áo và điền-khí ở bên bờ ruộng, lại chống hai cái nạng mà đi. Bây giờ trời đã gần tối, Tôn-tẫn ngảnh nhìn hai bên, chỉ thấy toàn những cánh đồng, chứ không có nhà trọ.

Đi một quãng nữa đi đến khu rừng rậm, Tôn-tẫn trông thấy thoáng có bóng người đi ở trong rừng thì ra chỗ ấy có một tòa nhà, ngoài cửa tường xây chữ « bát » hai bên cửa lại có dựng hai cái bia « Hạ mã, đó biết rằng không phải là cái nhà tầm-thường.

Tôn-tẫn tìm vào tới nơi thì có một người bõ già chạy ra hỏi rằng :

— Ông là người ở đâu, tới đây có việc chi ?

Tôn-tẫn đáp rằng :

— Tôi là khách qua đường, không may đến đây trời tối, xin vào ngủ nhờ trong bảo-trang đây một đêm, sáng mai lại đi sớm.

Người bõ già nói :

— Đây không phải là nhà chứa khách trọ, nhưng để tôi thử vào bẩm với chủ nhân tôi là cụ viên ngoại xem sao.

Nói xong, liền đi trở về. Một lúc, lại thấy người bõ già ấy chạy ra bảo rằng :

— Cụ viên-ngoại tôi xin mời người vào.

Tôn-tẫn mừng-rỡ, đi theo người bõ già vào. Qua hết cửa nọ đến cửa kia, hàng bao nhiêu sở mới lên đến nhà khách. Người bõ già trỏ tay mà bảo Tôn-tẫn rằng :

— Cụ viên-ngoại tôi đã ra kia !

Tôn-tẫn trông thấy cụ viên-ngoại ấy đã ngoài 60 tuổi đầu, đầu sâu tóc bạc, nhưng dung-nghi lẫm-liệt, không phải là một ông cụ già ở chốn hương-thôn. Cụ viên-ngoại trông thấy Tôn-tẫn mình mặc áo vàng, cũng biết là một vị đạo nhân ở phương xa mới đến.

Cụ viên-ngoại hỏi rằng :

— Dám hỏi tiên-sinh tự đâu đến đây ?

Tôn-tẫn nói :

— Tôi là đồ-đệ Quỉ-cốc tiên-sinh ở núi Vân-mộng, tên gọi Tôn-tẫn. Tôi tự thành Nghi-lương, định đi sang nước *Tề*, chẳng may đến đây vừa tối, xin vào ngủ nhờ một đêm, sáng mai lại đi sớm.

Cụ viên-ngoại nói:

—Tiên-sinh trước ở thành Nghi-lương, có biết Trịnh-an-bình không?

Tôn-tẫn nói:

— Trịnh-an-bình là bạn thân với tôi, chẳng hay tại sao cụ lại hỏi đến?

Cụ viên-ngoại nói:

—Trịnh-an-bình tức là con tôi đó. Nếu vậy thì tiên-sinh cũng là chỗ quen biết, chứ chẳng phải người xa-lạ gì.

Tôn-tẫn nói:

— Thế ra chúng tôi có quen biết lệnh lang mà không được hiểu, dám xin lão-trượng thứ lỗi cho.

Cụ viên-ngoại sai người nhà dọn cơm mời Tôn-tẫn ăn rồi đưa vào trong thư-phòng để yên nghỉ. Sáng hôm sau Tôn-tẫn cáo-từ xin đi, cụ viên-ngoại ân-cần mời ở chơi lại.

Cách mấy hôm sau, Tôn-tẫn nói với cụ viên ngoại rằng:

—Chẳng dám nói giấu gì cụ. Hiện có quan thượng đại phu nước Tề, tên gọi Bốc-thương đã hẹn đợi tôi ở cầu Tân-lương, cho nên tôi phải vội đi cho đúng hẹn.

Cụ viên-ngoại nói :

—Nếu vậy thì tôi không dám cố giữ, nhưng để tôi cắt người khiêng kiệu, đưa tiên-sinh tới cầu Tân-lương.

Tôn-tẫn tỏ lời cảm-tạ. Lại thấy tên gia-đồng dọn cơm rượu ra mời Tôn-tẫn, khi ăn-uống xong, cụ viên-ngoại gọi hai tên người nhà là Trịnh-thiên và Trịnh-thất ra để khiêng kiệu Tôn-tẫn.

(Còn nữa)

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Nhà-Giồng-Răng

Trần-Quang-Minh

199, Rue du Coton, 199

Tonkin Hanoi

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây [illegible] cho gọn.

DERNIÈRES NOUVEAUTÉS 1929-1930

GRAND ARRIVAGE :

De tissus anglais, fantaisie
En tous genres
Confection sur mesure
Prix modéré
Travail soigné et rapide

Maison BAO - AN

TAILLEUR – COUPEUR

29, Rue dn Coton — Hanoi

Téléphone N· 610

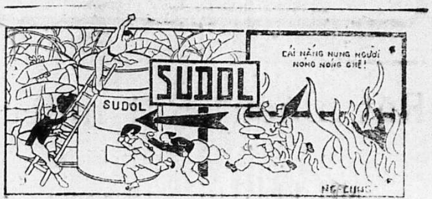

SUDOL
SUDOL
CÁI NẮNG NUNG NGƯỜI NÓNG NỒNG GHÊ!

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

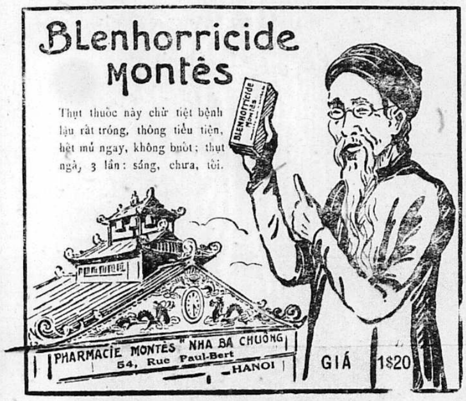

Blenhorricide Montès

Thụt thuốc này chữ tiệt bệnh lậu rất tróng, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt; thụt ngày 3 lần: sáng, chưa, tối.

PHARMACIE MONTÈS "NHÀ BA CHUÔNG"
54, Rue Paul-Bert
HANOI

GIÁ 1$20

Bán tại:

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert

HANOI

ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ 21 QUYỂN:

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Của ông: **Victor Hugo**

Nguyễn-văn-Vĩnh, dịch-thuật

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

Phần thứ nhất:	*5 quyển, giá:*	2$40
hai:	*4 quyển, giá:*	2.05
ba:	*3 quyển, giá:*	1.35
tư:	*5 quyển, giá:*	2.55
năm:	*4 quyển, giá:*	2.25
Cộng:	*21 quyển, giá:*	11, [illegible]

Giá bán toàn bộ 21 quyển: Mười đồng (10$00)

Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển . . . . . 0. [illegible]

cả 21 quyển làm hai gói . . . 1. [illegible]

Bán tại Bản-quán

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Mưa dữ — Ngày 2 và 3 septembre tại kinh thành Huế mưa to lắm.

THANH-HÓA

Ai tín. — Bản-quán được tin buồn rằng cụ Ng-văn-Tĩnh hưởng thọ 74 tuổi, là thân-phụ M. Ng-văn-Thấu, thư-ký tại tòa Liêm-phóng Hanoi, vừa mới tạ thế tại Qui-xá phố Grande Rue Thanh-hóa, và cất đám ngày 25 tháng tám ta tức là 28 Septembre 1929. Trong dịp buồn rầu này bản-quán có lời kính viếng cụ, chia buồn với M. Thấu và quí quyến.

Lời cảm ơn. — Thân-phụ, nhạc-phụ, nội ngoại tổ-phụ, nội ngoại tằng tổ phụ chúng tôi tạ thế, được các ông các bà và các thân-bằng cố-hữu tỏ tình luyến ái hoặc gửi giấy chia buồn hoặc cho đồ phúng, hoặc đi đưa đám, chúng tôi rất lấy làm cảm tạ.

Trong khi tang-gia bối rối, chắc nhiều điều sơ xuất, xin các ngài lượng thứ đi cho,

Cô ai tử: Ng-văn-Lạc, Commissionnaire và vợ con.
Ng-Kim-Thanh, Entrepreneur, vợ và con.
Ng-văn-Tiếu, propriétaire, vợ và con.
Ng-văn-Thông, agent technique du T. P. vợ và con.
Ng-văn-Thấu, secrétaire à Sûreté Hanoi, vợ và con.

Cô-ai-nữ: Ng-thị-Tài, và chồng con,
Ng-thị-Thìn, và chồng con.

Các cháu nội, cháu ngoại, chắt nội, chắt ngoại, và tất cả nhà cùng bái tạ.

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hảng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Giang thượng tâm thê

(Tiếp theo)

Lại có kẻ gọi Lư-mộng-Tiên là Lư-bá-Tuynh, (ý nói ông bố dốt như con trâu đen mà cũng có con giỏi) Không ngờ những lời chỉ nghị ấy đến tai Lư-nam-Thôn, Lư-nam-Thôn lấy làm xấu hổ, lại đem câu chuyện của những kẻ bình phẩm vàng mặt ấy nói cho con biết. Mộng-Tiên đương độ thiếu niên khách khí, nghe câu chuyện ấy bất giác tím mặt lại cảm tức vô cùng. Nhân khi Lư-mộng-Tiên đến chơi uống rượu nhà ông bạn là người cùng làng. Bấy giờ có đông đủ mọi người cùng ngồi ở đấy. Mộng-tiên bảo chúng rằng:

— Nếu tôi thi hội không đỗ tiến-sĩ xin các ông cứ lấy than đen mà chát vào mặt tôi.

Trong đám rượu nghe câu ấy có nhiều ông không đáp lại sao, cũng có một vài ông nói: « Hay chữ như ngài, chẳng đỗ tiến-sĩ, thì còn ai đỗ »

Hôm sau Mộng-Tiên sắp sửa hành lý, từ biệt gia hương, vào kinh thi hội. Tới ngày thi, vào thông luôn ba kỳ. Tự nghĩ mấy kỳ, văn làm lanh lợi, chắc thế nào cũng đỗ đại khoa. Sắp đến kỳ đệ tứ, đêm nằm mộng thấy đầu bài văn sách, hỏi đến vấn đề muối. Lại nói đến cả xưởng làm muối ở Giang-châu, khách buôn muối ở Giang-tây v. v... Đến lúc tỉnh dậy ngẫm-nghĩ sự chiêm bao. Tưởng rằng đến lúc vào kỳ đệ tứ, vấn-đề văn-sách cũng giống như vấn đề trong mộng. Không ngờ văn-sách thi hội hỏi toàn vào những chỗ mình không nhớ cả. Toại thành không đỗ hội.

Mộng-Tiên thi hội không đỗ, lấy làm hổ thẹn, tự nghĩ mình không còn mặt mũi nào trông thấy bạn cùng người làng nữa, nên không muốn về làng. Đoạn lại nghĩ keo này thua ta bày keo khác, khoa hội này chẳng đỗ khoa hội sau ta lại đi thi, nếu ta không bổ được chính khoa thượng uyển, quyết không về làng. Ta ở nhà đọc sách được, ta ở ngoài đọc sách cũng được. Không gì bằng tìm một nơi tĩnh mịch dụng tử công phu, học ba năm nữa để lại thi hội. Mộng-tiên nghĩ như vậy, bèn tìm đến núi Tây-sơn, vào chùa nói với nhà sư cho ở trọ một gian trai-phòng để sớm tối đọc sách. Từ đấy trở đi chỉ đóng cửa lại mà học, không cho bè bạn biết nơi mình ở, mà cũng không giao thiệp với người ngoài nào cả.

Các anh em bạn cùng đi thi hội, không thấy Mộng-Tiên đâu, cũng tưởng đã về quê rồi. Nào ai biết đâu rằng Mộng-Tiên đã ở biệt một gian chùa tận trong trái núi rất xa, không mấy người đi đến.

Lại nói đến Lư-nam-Thôn ở nhà nghe tin thấy nói con thi hội hỏng. Các ông cử khác thi hội đã về cả mà con mình vẫn chưa thấy về. Chờ mãi hết ngày ấy sang tháng khác, không thấy con về, cũng không tiếp được thư tín gì của con gửi về cả. Hỏi thăm các ông cử cùng bạn thi hội hỏng, thì ai nấy đều nói « ông Lư-mộng-Tiên đã về nhà trước chúng tôi rồi » Nam trù-phú chỉ có một con, nay lại đi đâu mất không biết, lấy làm lo sợ, sai người đi khắp tứ xứ tìm hỏi, tịnh không thấy vân-mộng đâu cả.

Cách mấy tháng trời Lư-nam-Thôn lại nghe thấy nói Lư-mộng-Tiên đã chết ở trong kinh. Nguyên lai cũng có ông cử-nhân quê ở Thương-châu thuộc phủ Tây an, thi hội hỏng, tòng sự ở trong kinh, chẳng may bị bệnh tạ-thế. Vì ông cử ấy quê ở Thương-Châu, mà Mộng-Tiên quê ở Giang-châu, tiếng quê-quán hơi giống nhau, nên những kẻ không biết tưởng rằng Mộng-Tiên đã chết mà hóa có tin đồn sai như vậy.

Giá phỏng Lư-nam-Thôn mà sinh sồi như người ta, thì nghe tin ấy phải vào tận trong kinh, thăm cho đích-xác sự thực hư thế nào, hoặc không thế thì cũng phải tiếp được thư ai gửi về nói có đích thực hãy lấy làm tin. Nhưng nào có thế, mới nghe thấy tiếng đồn, đã tin rằng thực, kêu khóc rầm lên. Cả nhà đều khóc than đau đớn.

Lý-nguyệt-Pha nghe thấy tin ấy, chỉ tiếc chàng rể là người thiếu niên anh tuấn, có tài mà không thọ. Bàn với Nam-Thôn rằng: Mộng-Tiên tuy chẳng đỗ tiến-sĩ, nhưng cũng đã đỗ thủ-khoa, việc tang lễ không nên để thất thể diện, nên làm lễ chiêu hồn thiết tế, khai tang thụ điếu. Còn như việc đưa linh-cữu về, thì còn ngại đường lối rất là xa xôi, đi tám chín ngày trời mới tới. Không thể đưa về ngay *được*, hãy đợi ba năm sẽ đem hài cốt về sau.

Nhà Lư-nam-Thôn đều mặc áo chở, khi lập đàn làm chay đã xong, thì địa hạt Giang-châu gặp cơn hồng-thủy, dân gian cửa nhà trôi nổi, ruộng nương ngập lụt, hằng hà sa số là người cơm không có ăn, nhà không có mà ở, thảm sầu vô cùng. Quan phủ bắt các nhà phú hộ quyên tiền phát chẩn. Lư nam-Thôn có tiếng là nhà cự phú, nên cũng phải cung một số tiền rất lớn vào việc lạc quyên. Từ đấy trở đi khi đại hạn, khi hoàng trùng, mất mùa luôn ba bốn năm, lại còn bịnh dịch lệ, phát khắp mọi nơi, kẻ chết đói, người chết bịnh nằm ngổn ngang đầy đường, thảm không xiết kể. Những kẻ đói khát, đào cả gốc cỏ, bóc cả vỏ cây mà ăn, đến nỗi cỏ không còn gốc cây không còn mảnh vỏ nào nữa.

Lý-nguyệt-Pha tìm được nơi dạy học ở Phượng-Tâm cũng tạm đủ hồ khẩu độ nhật. Nhà Lư-nam-Thôn đến bây giờ đã bần bách lắm, bữa no bữa đói, sinh kế rất là gian nan. Lư-nam-Thôn vốn là người không có học, lại có tính biển lận, nên đến lúc quẫn bách đến càng tỏ ra thái độ tiểu-nhân. Bụng nghĩ thầm rằng, nhà thì nghèo túng, con đã mất rồi, lại có nàng dâu hóa chồng ở nhà, thành ra thêm miệng ăn nữa, bất nhược tìm kế cho nàng ra cho khỏi tốn. Bàn với vợ rằng: « Con ta tuy đỗ cử-nhân thật, nhưng chẳng may đã tạ thế rồi, nàng dâu ở nhà thủ tiết, cũng chẳng ích gì, chẳng qua chỉ thêm tốn thôi. Ta nghe nói đời xưa công-chúa cũng cải giá, mệnh-phụ cũng thất-tiết, phương chi là vợ ông cử-nhân. Bất nhược ta gả chồng cho nàng, một là trong nhà đỡ được miệng ăn, hai là ta kiếm món tiền cưới, để vợ chồng dưỡng lão, ba là nàng về nhà chồng mới, được vai vế sung sướng, khỏi phải lạnh lẽo cô đơn. Há chẳng phải ích lợi hai ba đường dư. Vả lại đương lúc trời làm đói kém lắm nhà vợ chồng đương đoàn tụ, cũng phải ly tán, để mà kiếm ăn, huống chi con dâu hóa chồng cho cải giá, là lẽ đường đường chính chính, không phải việc xấu xa gì. Có ai cười được.

Lục thị nói:

— Như thế cũng là một cái kế cứu hoang. Song tôi chỉ ngại con dâu ta vốn là đứa hiếu thuận thật, nhưng nó có tính hay chấp kinh. Chẳng biết bảo nó cải giá, nó có nghe không. Thiết tưởng tôi với ông không nên đem lời ấy bảo nó vội. Không gì bằng tìm một người mối, bảo mụ đi dạo tìm xem có ai bằng lòng lấy nó thì cứ việc đem tiền đến đây, một bên giao người, một bên giao của, bấy giờ cho nàng đi, thì khỏi được tiếng tăm dầm dề, mà thật là gọn chuyện.

Lư-nam-Thôn gật đầu khen phải. Bèn gọi mụ mối là Trần-thị đến nói chuyện muốn cho con dâu cải giá là như thế....

Trần-thị bình-nhật vốn biết Diệu-tuệ là người tài mạo kiêm toàn, nết na đứng đắn. Nghe lời Lư-nam-Thôn nói xong, liền đến thẳng nhà phú-gia họ Tạ, nói chuyện làm mối nàng Diệu-Tuệ cho Tạ-Khải.

Tạ-Khải là người quê ở huyện Lâm-xuyên tỉnh Giang-tây, chỉ chuyên nghề buôn muối, nhà giàu có hàng ức vạn, tuổi ngoài ba mươi, chơi bời phóng phiếm, hay uống rượu, lại có tính hiếu-sắc, thường đi khắp tứ-xứ kén chọn những con gái đẹp lấy làm tiểu thiếp. Trong nhà mĩ thiếp đã có bốn mươi người, mĩ tỳ sáu bảy mươi đứa. Còn những hạng nữ-tỳ nhan-sắc vào bậc giữa có hơn trăm người. Dinh cơ ở Lâm-xuyên, nguy nga lộng-lẫy, chẳng kém gì phủ đệ vương hầu. Lại mở một hiệu buôn lớn ở Giang-châu, thuyền mành tải muối hơn chín trăm chiếc. Bất thời đón cơ thiếp xuống thuyền lớn đi lại đôi nơi. Mụ Trần-thị xưa nay vẫn đi tìm mĩ-nữ cho hắn mua về làm thiếp. Nay nghe thấy trần-thị nói:

— Nàng Diệu-Tuệ là gái hóa chồng, còn đương trạc tuổi thanh-xuân, có nhan sắc, có nết na, lại giỏi chữ nghĩa. Bèn lấy một trăm lạng bạc, mười tấm đoạn, đưa cho trần-thị mang đến nhà Lư-nam-Thôn để mua nàng.

(Còn nữa) **Thạch-Đằng dịch thuật**

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT,

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1• *Ngạch thuế thân ở Bắc kỳ sửa đổi lại.*

2• *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3• *Ngạch thuế điền thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển : : : : 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10

Thư và mandat gởi cho:

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Colon
HANOI

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

· Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI số 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RÙNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đồ-xá

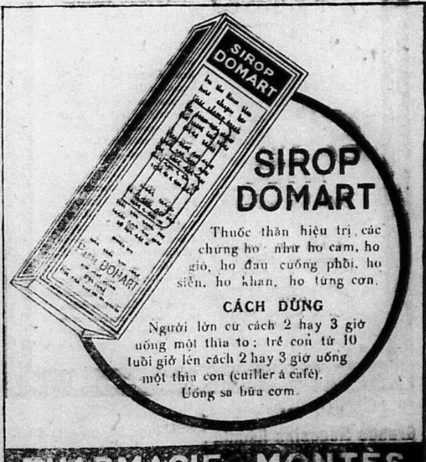

SIROP DOMART

Thuốc thần hiệu trị các chứng ho như ho cảm, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siễn, ho khan, ho từng cơn.

CÁCH DÙNG

Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).

Uống sau bữa cơm.

PHARMACIE MONTÈS
54, Rue Paul Bert HANOI

ĐÈN MĂNG-SÔNG

(LAMPE COLEMAN)

SÁNG NHƯ SAO BĂNG!

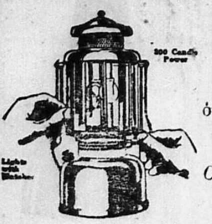

Rứt tiện cho các nhà sang-trọng và các khách-sạn ở khắp các nơi không có đèn điện

Cách dùng rất giản-dị!
Thắp không tốn!

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh.

3007

PHARMACIE MONTÈS-HANOI
NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHƯƠNG

Un Bébé si sage

Est-ce la description de votre petit ? Heureux et souriant quand il s'éveille, dormant paisiblement en temps voulu— C'est un enfant sage.

Un bébé en bonne santé est une richesse, car la santé et le bonheur vont la main dans la main — et la santé est basée sur une bonne nourriture. Si votre bébé ne peut être nourri au lait maternel, donnez-lui du Glaxo, la seule alternative saine se rapprochant le plus du lait maternel.

Le Glaxo est la substance nourrissante du lait riche et pur rendu libre de germes, et qui est facile à digérer en raison du procédé Glaxo. Il contient toutes les propriétés nécessaires à la nourriture du bébé, et rien pouvant lui occasionner du mal. Chaque goutte est assimilée facilement par le plus faible des bébés, et la santé, le bonheur et le contentement en résulteront.

Glaxo

Lait Supérieur
"Batit Beaux Bébés"

Seuls agents distributeurs:
SOCIETE COLONIALE DES GRANDS MAGASINS
Grands Magasins Charner SAÏGON
Grands Magasins Réunis HANOÏ

BÁN TẠI
Grands Magasins Réunis
HANOI

Mỗi hộp 225 gr. net: **14** fr.
450 gr. net: **26** fr.

Trung Bắc Tân Văn

ÓC KÉM HUYẾT SINH RA KÉM NGỦ, LO NGHĨ

AI LÀ NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI-DƯƠNG KIỆT-LỰC

Ai là người trí não suy đồi! Sao lại chịu cho sức một ngày một suy, một ngày một kém ngủ, kém, trí ký-ức, kém nghị lực đi, đến nỗi thành ra một người vô dụng?

ELIXIR ZIDAL

là thuốc bổ đào mỹ tửu, làm cho óc suy đồi hoàn lại như cũ, làm cho tinh thần phấn khởi, sức lực dồi dào, thực làm cho người ốm tái-sinh lại.

Nhà chế-tạo:
Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

Bịnh ghẻ chốc

Đau nhứt trong chơn cẳng

LÁC, NGHỨA, DA TRẦY KHÔ, NỨC, GHẺ cùng bất kỳ bịnh chứng nào ngoài da-thân thì trị tuyệt một cách hay, nhờ thuốc thoa

FLORENTINE

Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng
Cả vọng người đã chứng chắc hay thật!

Cùng các nhà thuốc và tại sở: 62, B. de Grenelle PARIS

Thuốc dán FLORENTINE

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn bà con gái thứ nhất là do ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh dật minh, bệnh say nắng, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bức rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau dạ dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ta khổ sở ở đời, nào sinh ra bệnh thương gân và các bệnh khác thuộc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng bào-chế lớn đều c

CHỐC LỞ

Bệnh lở là một bệnh ngứa ngáy khó chịu, mà khi lở ở mặt thì lại ghê tởm nữa.

Phần thì ngứa, phần thì bẩn thỉu, làm cho người ốm lo lắng, sợ rằng không bao giờ khỏi được.

Thế mà bệnh lở có phép chữa được
Một người ở Rennes có viết giấy cho bản hiệu rằng:

«Tôi có mấy lời cảm tạ ngài vì nhờ thuốc của ngài mà thằng cháu tôi đã khỏi được bệnh lở. Thằng cháu tôi năm nay 15 tuổi, người vạm vỡ mà chỉ bị lở sinh ra mất ăn mất ngủ. Cháu đi học mà hai tay lở ngứa, chảy nước vàng làm cho nó phải nghỉ học. May có quan Docteur P.. bảo mua thuốc INOTYOL thì bôi có một lần đã đỡ ngay. Thực là nhờ thuốc của ngài cháu mới khỏi bệnh».

Xem đó thì biết thuốc INOTYOL công hiệu là chừng nào. Bất cứ bệnh gì ở ngoài da, cứ bôi nó là khỏi hết, như bệnh lở chốc, mụn loét, vân vân.

Thuốc mỡ INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc kỳ

INOTYOL

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.00
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 3.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp ở
bán tại bản-quán

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

MỚI VỀ

Các thứ laine may quần áo tây (demi-saison)

TO-HONG-ANH

TAILLEUR, COUPEUR
No 9, Bd Francis Garnier, Hanoi

AI CHẢ THÍCH BỘT SALIBOR!
SALIBOR

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống trừ lành các chứng:
Nhứt xương cốt, bình hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lọn cọn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẢNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT Uống hai ba liều Khi ăn rồi thì dễ tiêu tang.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

Rất nhiều! Rất nhiều!

MŨ FEUTRE
Mossant
Dragona
Select

CASQUETTES «EVEREST»

GIÁ HẠ HƠN MỌI NĂM

HAI-CHINH

76, Rue du Pont en Bois, Hanoi

Sirop de Grenadine
Sirop de Citron
vân vân
Rất tốt! rất mới! rất rẻ!

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
CÓ ĐẶC QUYỀN SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Tư bản: Francs **72.000.000**
Tổng cộng khoản dự-bị ngân đến ngày 30 Juin 1928: » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự: M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự tại Đông dương và Vân-nam;
Phó trị-sự: M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm: M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

TRỤ SỞ: 96, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS (VIIIe)

CÁC CHI ĐIẾM:

TRUNG-HOA	ĐÔNG-DƯƠNG	MỌI NƠI KHÁC
Canton	*Battambang*	*Bangkok*
Fort-Bayar	*Cantho*	*Djibouti*
Hankeou	*Haiphong*	*Nouméa*
Hông-kong	*Hanoi*	*Papeete*
Mongtzeu	*Huế*	*Pondichery*
Pékin	*Namdinh*	*Singapore*
Shangai	*Pnom-Penh*	
Tiên Tsin	*Qui-nhon*	
Yunnanfou	*Saigon*	
	Thanh-hoa	
	Tourane	
	Vinh	

Giao-dịch khắp hoàn cầu

Các công việc ngân hàng. — Mua bán trái phiếu. — Cho thuê tủ sắt;
Ai hỏi sẽ trả lời ngay.

Điểm-Lưu-Tín-Điện: INDOCHINE

GIÂY NÓI:	
Hanoi	58.
Haiphong	26.
Namdinh	90.
Vinh	45.
Thanh-hóa	37 (mở ngày thứ ba).